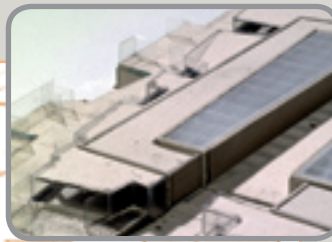
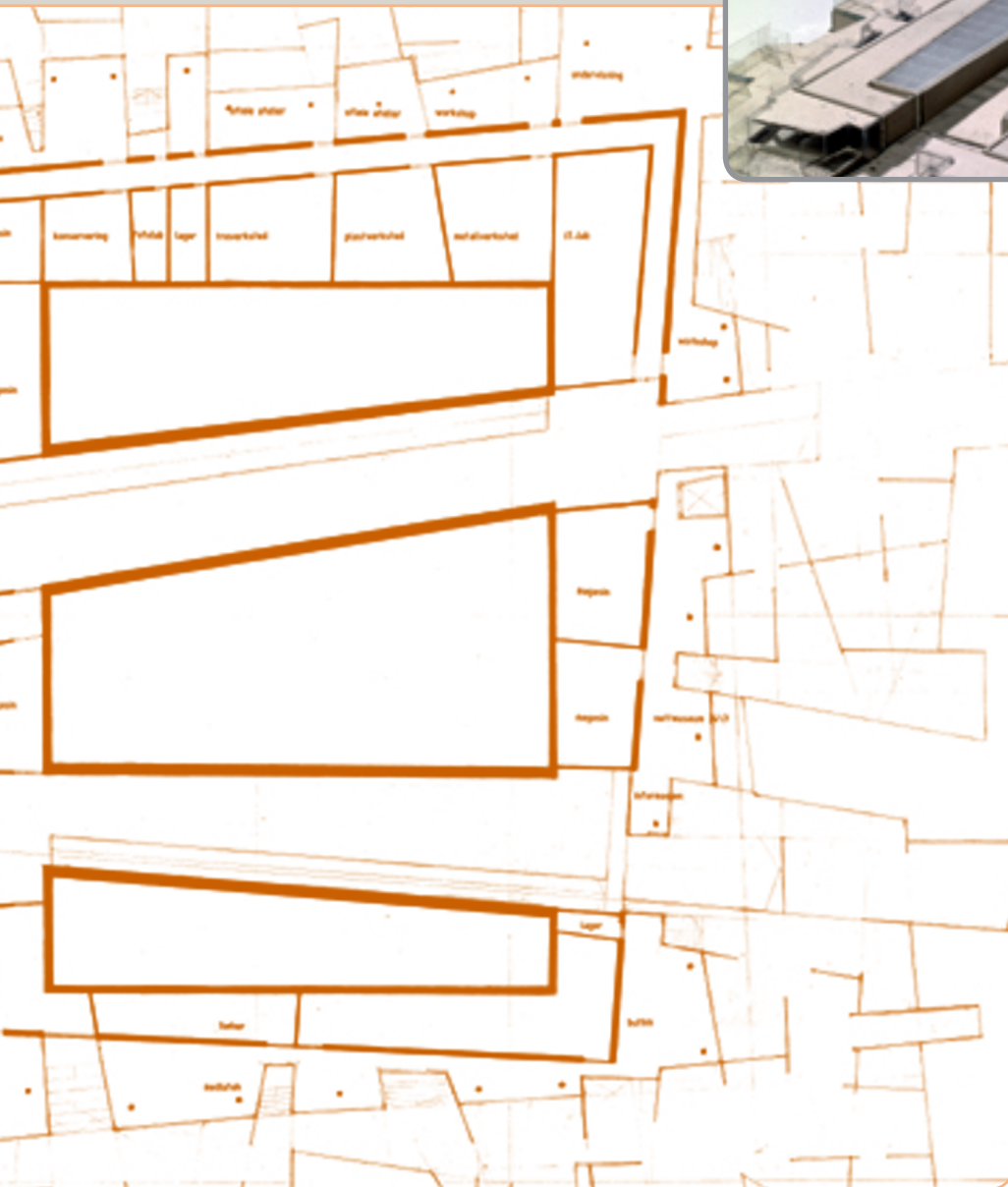

ÅRSRAPPORT 2003-2004

Arkitektøgskolen i Oslo

Oslo School of Architecture

arkitektur · urbanisme · industridesign

AHOs rapport om studiekvalitet

For perioden januar 2003 til juli 2004

INNHold

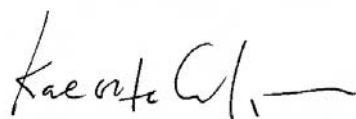
1. Rapportens innhold
2. Statusrapport om studiekvalitet
 - 2.1 Beskrivelse av kvalitetsarbeidet
 - 2.2 Faglig og administrativ organisering
 - 2.3 Undervisning (status 30.06.04)
 - 2.4 Faglig ansatte
 - 2.5 Sensorer
 - 2.6 Studenter
 - 2.6.1 Master i arkitektur og master i industrideSIGN
 - 2.6.1.1 Opptak
 - 2.6.1.2 Studenter
 - 2.6.1.3 Kandidatproduksjon
 - 2.6.1.4 Utsveksling
 - 2.6.2 Erfaringsbasert master
 - 2.6.2.1 Opptak
 - 2.6.2.2 Kandidatproduksjon
 - 2.6.3 Kandidater ved forskerskolen
 - 2.7 Læringsmiljøet, bruk av lokaler, utstyr og andre læringsressurser
 - 2.8 Studentenes mulighet å påvirke virksomheten.
 - 2.9 Velferd
3. Kvalitetsarbeidet i rapportperioden
 - 3.1 Opptak master i arkitektur og master i industrideSIGN
 - 3.2 Informasjon og veiledning
 - 3.3 Studie/ kurstilbud
 - 3.4 Diplom
 - 3.4.1 Evaluering av diplomordningen
 - 3.5 Erfaringsbasert master
 - 3.6 Forskerskolen
 - 3.6.1 Evaluering av forskerskolen
 - 3.7 Internasjonalisering
 - 3.8 Evaluering av mastergradsundervisningen
 - 3.8.1 Systemutvikling
 - 3.8.2 Resultatene høsten 2003 og våren 2004
 - 3.8.3 Evaluering av læringsmiljø
4. Implementering, erfaringer og fortsatt arbeid

FORORD

Arkitektthøgskolen i Oslo legger her fram den første rapporten om studiekvalitetsarbeidet ved institusjonen. Rapporten omfatter arbeidet med å iverksette kvalitetsreformen ved AHO i perioden fra januar 2003 til juni 2004 og dekker altså 1,5 år av reformarbeidet. Rapporten vil i framtida bli produsert årlig og være en del av AHOs kvalitetssystem. Dette vil innebære en årlig oppsummering og evaluering av det arbeidet som gjøres og samtidig tilfredsstillende kravene fra NOKUT om at institusjonene skal utarbeide en årlig rapport «som gir en helhetlig og overordnet vurdering av studiekvalitet ved institusjonen og oversikt over opplegg og tiltak i kvalitetsarbeidet». (ref. kriterier fastsatt av NOKUTs styre 5.5.2003) Årsrapporten er integrert i AHOs styringssystem og vil brukes som ett av underlagene for strategiske prioriteringer og tildeling av ressurser.

AHO har i et tiår hatt et kvalitetssystem med ambisjon om å være dekkende for alle deler av vår virksomhet. I forbindelse med Kvalitetsreformen har AHO funnet det hensiktsmessig både å starte en revisjon av det generelle kvalitetssystem og samtidig utvikle eget, lett tilgjengelig nettbasert kvalitetssystem for undervisning.

Kvalitetsarbeidet ved AHO brukt til å «snu alle steinene», både for å tydeliggjøre og bevisstgjøre institusjonen om våre kvaliteter og for å avdekke mangler og problemstillinger vi står overfor. Arbeidet har medført en rekke evalueringer av deler av vår virksomhet, gjennomgang og revisjon av forskrifter, retningslinjer og rutiner og utvikling av politikk for våre ulike ansvarsområder. Arbeidet er i gang, forhold som direkte berører undervisningskvalitet har blitt prioritert, men det er fortsatt en rekke viktige deler av kvalitetsarbeidet som står foran oss.

Karl Otto Ellefsen
Arkitektthøgskolen i Oslo
September 2004

1. INNHOLD

Rapporten gjelder for perioden 1.1.2003-30.6.2004. Rapporten er et ledd i AHOs kvalitetssikringssystem. Det er første gang AHO presenterer sin undervisning i denne formen og rapporten har derfor fått et mer beskrivende form enn det som vil bli aktuelt for fremtiden. Derfor inneholder rapport også en del tabeller som går tilbake til 2000 og 2001. Rapporten har tre deler: en status over studiekvaliteten slik den fremstår i dag (2), en gjennomgang av kvalitetsarbeidet i rapportperioden (3) og en punkttoppsummering av implementering, erfaringer og fortsatt arbeid med å høyne kvaliteten på AHOs studietilbud (4).

Rapporten samler og analyserer data fra mange kilder. Spesielt viktig er nasjonale databaser som Felles Studentsystem (FS), Databaser for Høyere Utdanning (DBH) og BIBSYS/Forskodok. Spesielt viktig i kvalitetsarbeidet er også resultatene av student-, faglærer- og sensorevalueringer etter at rutiner for dette kom på plass høsten 2003.

2. STATUSRAPPORT OM STUDIEKVALITET I PERIODEN 01.01.03 – 30.06.04

Rapporten vil bli produsert årlig og inngår i kvalitetssikringssystemet ved AHO. Den bygger i hovedsak på sammenstilte interne data, evalueringer som er gjennomført i perioden og data fra utredninger gjennomført i regi av strategiske utvalg (forskernskolen, diplomsystem (mastergrad), internasjonalisering, grunnundervisning, opptak). Øvrige informasjons kilder er FS, NSD-Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) og, SSB-statistikk fag- og forskningsbibliotek

2.1 Beskrivelse av kvalitetsarbeidet

System for kvalitetssikring av studiene er etablert i 2003 og våren 2004. Kvalitetssystemet legger opp til studentevalueringer og kontinuerlig bruk av de redskaper for kvalitetssikring som er eller vil bli etablert. En kvalitetsheving av studiene ved AHO forutsetter et samspill som involverer studenter, vitenskapelig ansatte, administrasjon og skolens ledelse. Årsrapporten er et ledd i kvalitetsstyring og sikring av utvikling av AHOs studietilbud.

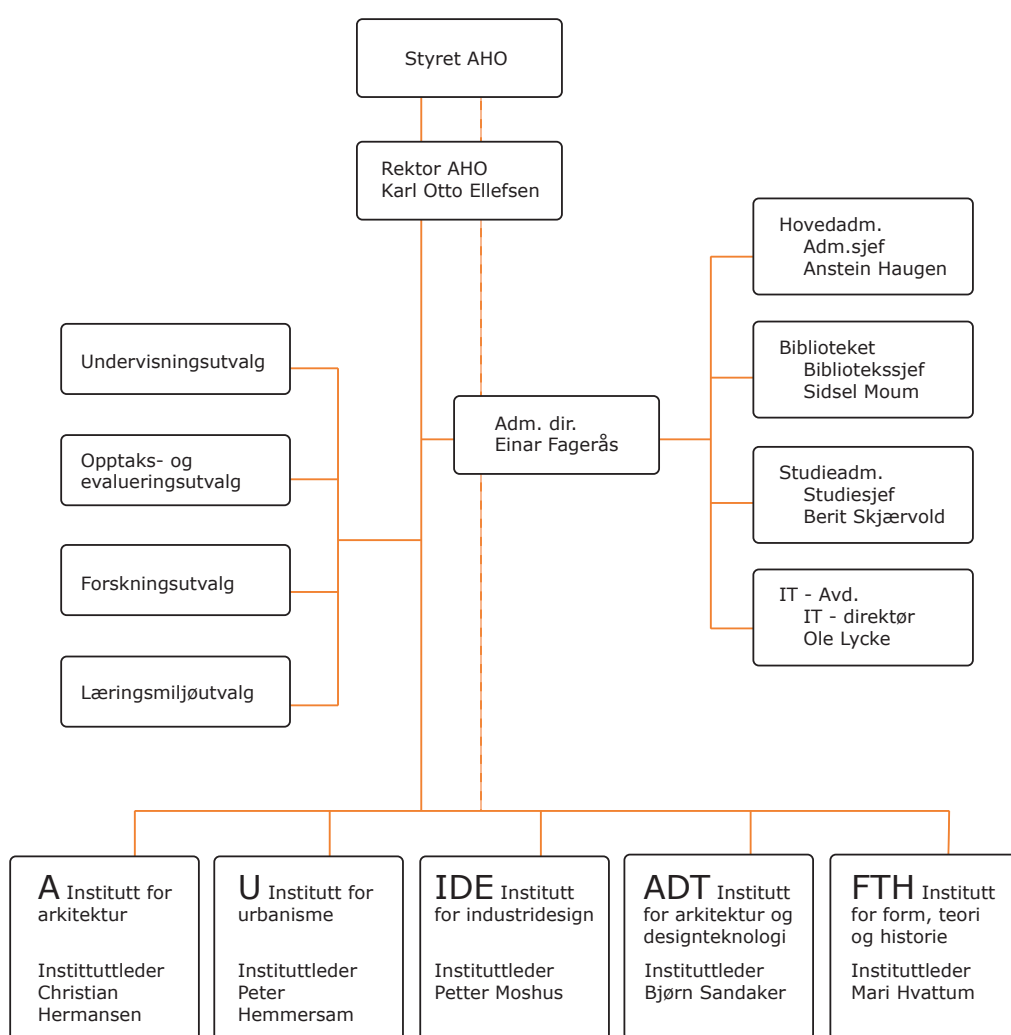
I 1996 ble det første samlede kvalitetssystem for AHO gjort operativt gjennom en papirutgave tilgjengelig på felles server for alle ansatte. Som en følge av kvalitetsreformen ble den kontinuerlige oppfølging av systemet intensivert. Spesiell oppmerksomhet ble gitt studiekvaliteten. Arbeidet har vært organisert med hovedansvaret plassert i AHOs ledelse og gjennom en arbeidsgruppe bestående av rektor, direktør, leder for studieadministrasjon, en instituttleder og et medlemme fra vitenskapelig ansatte, en student og en ansatt med spesielt ansvar for kvalitetsarbeidet. Revisjoner av forskrifter, retningslinjer og rutiner har vært behandlet i de ordinære strategiske utvalg og av styret. Driften av kvalitetssystemet er tillagt direktøren, de enkelte enheter (innen administrasjon og undervisning) er tillagt ledelsesansvar for eget felt og nivå.

AHO har et kvalitetssystem som i prinsippet skal dekke alle sider ved virksomheten ved institusjonen. Systemet er gjenstand for kontinuerlig utvikling og vedlikehold. Den delen av kvalitetssystemet som eksplisitt dreier seg om studiekvalitet er i tillegg skilt ut som

eget system: studiekvalitetssystemet. Studiekvalitetssystemet er offentlig tilgjengelig på <http://www.aho.no>.

Prinsipielt har alle aktiviteter på en undervisningsinstitusjon betydning for studiekvaliteten, men ikke alle er like sentrale. Vurderingene av hvilke aktiviteter som er av stor betydning og hvilke som ligger mer perifert tas i forbindelse med årsrapporteringen. Sideordnet med aktivtetsbeskrivelsen produserer institusjonen en rekke evalueringsrapporter på innsatsområder i den aktuelle perioden. Oppmerksomheten omkring kvalitetsheving er knyttet til rullende rutiner som involverer studenter og ansatte.

Organisasjonsstruktur AHO

Programmer organisert direkte under rektor:

- Enkelte større forskningsprosjekter
- Forskerskolen
- Undervisningsprogram 1. klasse
- Pilot undervisningsprogram bygg 3

Linjeansvar pr. 1.7.04

AHO har benyttet kvalitetsreformen til å gjennomgå og dokumentere institusjonens aktiviteter og det er gjennomført en systematisk kvalitetsheving innenfor undervisning. Omfattende revisjoner av AHOs studieplan er gjennomført. Det er utviklet:

- Studiekvalitetssystemet er tilgjengelig på AHOs hjemmesider <http://www.aho.no> > kvalitetssystem > studiekvalitet)
- rutiner for internevalueringer (studenter, sensor og læreres evaluering) av undervisning <http://www.aho.no> > kvalitetssystem > studiekvalitet)
- rutiner for sikring av resultat kvalitet gjennom utstrakt bruk av eksterne sensorer
- individuelle utdanningsplaner fra og med opptaket i 2003
- utvikling av et system for studieveiledning <http://www.aho.no> > kvalitetssystem > studiekvalitet)

Det er gjennomført mer omfattende internevalueringer av enkelte deler av skolens undervisningsvirksomhet. Spesielt gjelder dette:

- evaluering av diplomkvalitet og diplomprosedyrer
- evaluering av opptaksprosedyrer (S63/2003)
- evaluering av forskerskolen (den obligatoriske del av forskerutdannelsen)
- internasjonalisering

2.2 Faglig og administrativ organisering

AHO har som ledd i Kvalitetsreformen gjennomført en avklaring om faglig organisasjon og ansvar. AHO er våren 2004 omorganisert fra 4 til 5 institutter med ansatte instituttledere. Struktur for ledelse og organisasjon er klarlagt. AHO har en matriseorganisasjon der 4 strategiske utvalg relatert til undervisningen (undervisningsutvalg, opptaks- og godkjenningutvalg, forskningsutvalg og læringsmiljøutvalg) supplerer linjeorganisasjonen.

Strategisk utvikling av studieplanleggingen:

Mastergrad (og erfaringsbasert master): Undervisningsutvalget

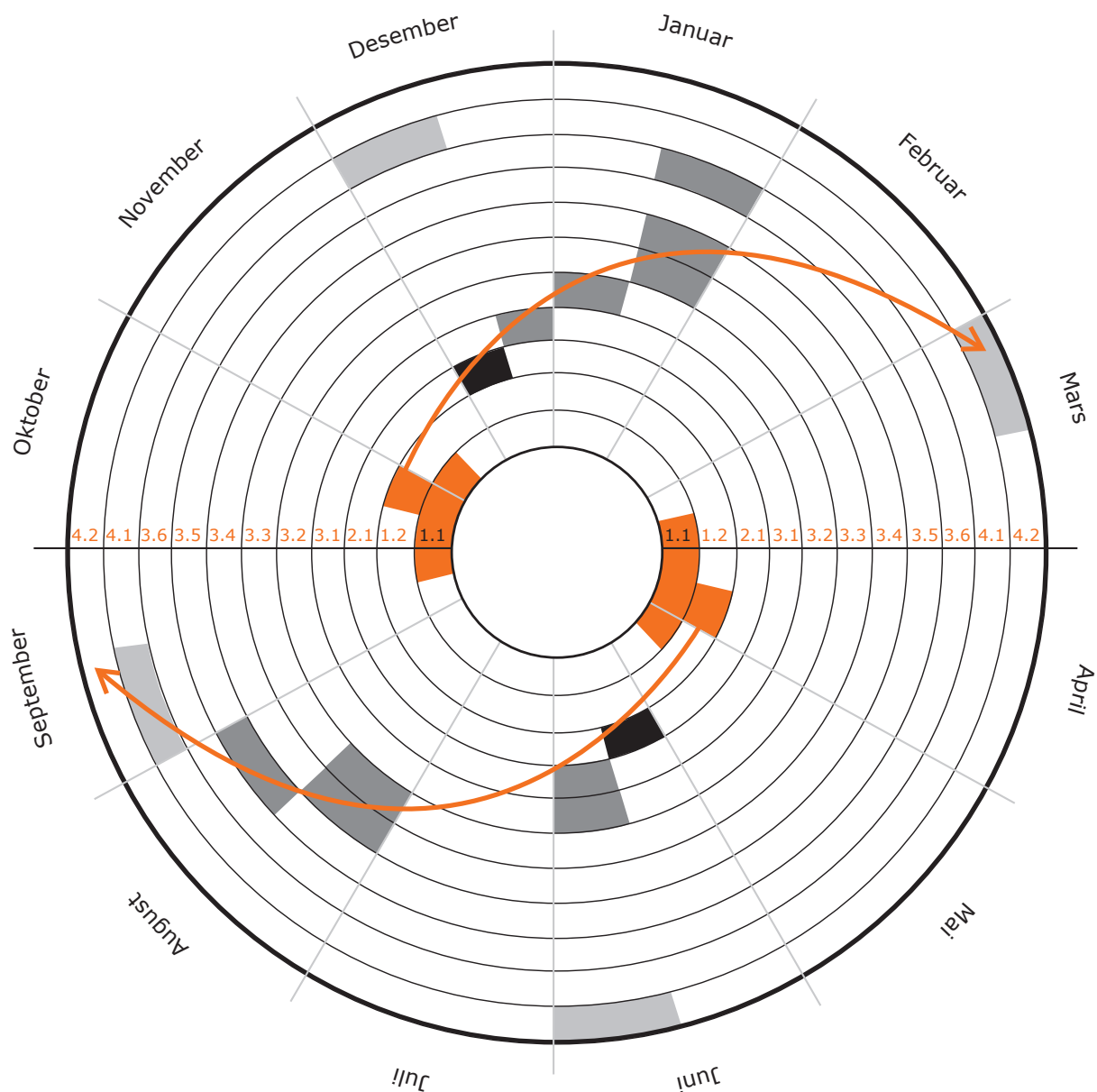
Forskerskolen: Forskningsutvalget/programutvalget for forskerskolen

Opptak og godkjenning:

- Mastergrad (og erfaringsbasert master): Opptaks- og godkjenningutvalget
- Forskerskolen: Forskningsutvalget/styret
- Godkjenning av sensorer og bedømmelseskomiteer:
- Mastergrad (og erfaringsbasert master): Undervisningsutvalget/styret
- Phd-graden: Forskningutvalget/styret

Styringsløyfen er en beskrivelse av planleggingsforløpet: Evaluering, årlig budsjettering, studieplanleggingen, budsjettrevisjon.

Styringsløyfe

- 1.1 Studieplan (produksjonstid)
- 1.2 Behandling av studieplan UU
- 2.1 Semesterevalueringer fra studenter
- 3.1 Behandling av semesterevalueringer fra studenter av de administrative enheter
- 3.2 Behandling av semesterevalueringer fra studenter, sensorer og faglærere på instituttene
- 3.3 Behandling av resultater fra samlet semesterevalueringer i UU
- 3.4 Behandling av resultater fra semesterevalueringer av læringsmiljø i LU
- 3.5 Behandling av årsrapport for studiekvalitet i UU, FU og styret
- 3.6 Årsrapport fra LU (behandles i styret)
- 4.1 Årsbudsjett (med behandling i styret i desember) og saldering av budsjett (med behandling i styret i sept.)
- 4.2 Budsjettokument til departementet (med behandling i styret i mars) og årsberetning (sluttbehandling i styret i juni)

2.3 Undervisning ved AHO (status pr. 30.6.04)

AHOs utdanningstilbud er sammensatt av fire ulike nivåer:

- grunnutdanning (gir ikke formalisert grad)
- masterutdanning
- erfaringsbasert masterutdanning
- forskerskolen (obligatorisk del av forskerutdanningen)

Generelt om de profesjonsorienterte kandidatutdanningene

AHO har i dag to studieretninger; arkitektur og industridesign. Begge utdanningene har etablerte spesialiseringfelt. Innen arkitektutdanningen er spesialiseringfeltene bygningsprosjektering og urbanisme. Innen industridesign er spesialiseringfeltene produktdesign og interaksjonsdesign. Utdanningene har gjennomgående løp og gir ikke bachelorgrad etter 3 år.

Utdanningen i arkitektur omfatter 5,5 år inkludert diplom. Studiet fører fram til Master i arkitektur. Utdanningen i industridesign har 5 års varighet inkludert diplom. Studiet fører fram til Master i industridesign. Det henvises til skjematisk fremstilling av studieforløpende i studieplanen (s. 8-10).

Undervisningen følger *akademimodellen* hvor den vesentligste delen av studiene foregår som studioundervisning, altså en prosjekt- og problemorientert undervisning. Denne typen undervisning innebærer nær kontakt mellom veileder og student («mester – lærling»). Undervisningsmodellen inneholder således både individuelt tilpasset undervisning og fellesundervisning i små studentgrupper. Gjennom denne undervisningsmodellen kombineres en yrkesrettet utdanning med en utforskende, eksperimenterende og kritisk fagutvikling. Oppgavens karakter er tilpasset studentenes nivå og gis med ulike grader av kompleksitet og med ulike krav til forkunnskap.

Grunnundervisningens første år gir studentene en basis som er felles for alle studenter ved AHO. Både den teoretiske undervisningen og deler av studioundervisningen er felles for de to studieretningene. Undervisningen tar først og fremst sikte på å:

- Etablere et godt læringsmiljø som motivasjonsfaktor for det videre studieforløp
- Etablere gode arbeids- og studievaner
- Gi elementær kunnskap innen teori, historie og teknologi
- Gi studenten en grunnleggende innføring i arbeidsmetodene og verktøyene i formingsfagene

Studentene skal gjennom oppgavene etablere forståelse for samspillet mellom utøvelsen av faget og krav og behov i samfunnet rundt. Studentene skal etter første år vise evne til observasjon, analyse og refleksjon i prosess og produkt. Omleggingen av grunnundervisningens første år er en følge av kvalitetsarbeidet.

2. og 3. studieår (obligatorisk for industridesign) og 2. studieår (obligatorisk for arkitektur) gjennomføres foreløpig etter gammel studieordning med en tematisk tilrettelegging av innhold. Endringer av grunnutdanningens første år har vært prioritert. Evaluering og diskusjon av 2. og 3. år blir igangsatt høsten 2004. I grunnundervisningen gis det et hovedemne og i tillegg gis det undervisning i støttefag som for eksempel historie. For industridesign er studieforløpet (4 semestre) organisert gjennom tema:

- ergonomi og estetikk (3. semester)
- teknologi, prosjektstyring og metode (4. semester)
- konseptuell designutvikling (5. semester)
- merkevare og kulturforståelse (6. semester)

For arkitektur er studieforløpet (2 semestre) organisert gjennom tema:

- introduksjon til urbanismens fagfelt (3. semester)
- byggteknologi (4. semester)

3. studieår (arkitektur) og 4. og 5. studieår (alle studenter) er tilrettelagt med et studioskurs (24 studiepoeng) og et temakurs (6 studiepoeng). Et studio ledes av en ansvarlig faglærer som sammen med andre faglærere og timelærere har ansvar for undervisning og tilrettelegging av progresjon gjennom kurset. Kravene til progresjon måles ved tett oppfølging av studentene. Lærerteamet har ansvar for: veiledning til den enkelte student, delgjennomganger, forelesninger, seminarer, workshops og ekskursjoner.

Studentene kan i prinsippet fritt velge sine studieforløp gjennom studiet. Kursene på industridesign er tilrettelagt slikt at studentene i realiteten følger et gjennomgående forløp fra 4. til 5. år. Fra høsten 2003 har studioskurs for arkitekturstudiet vært prioritert enten for 3. studieår eller for 4. og 5. studieår. Institutt for urbanisme har tilrettelagt sine studioskurs med en mulighet for studentene til bevisst å velge et studieforløp med spesialisering i urbanisme.

Undervisningsutvalget fatter vedtak om fordelingen av kurs innen ulike tematiske felt og innen temakursenes karakter. Utvalget skal sikre at fornuftige løyper gjennom studiene skjer (fra 2004) gjennom individuelle utdanningsavtaler. Det settes i gang (høst 2004) arbeid med programmer (spesialiserte) med varighet 2 til 3 semestre.

Tabell 1 Fordeling av studioskurs etter tema* 2002 - 2004.
Tabellen viser kategoriene brukt i studieplanen for 2004

	2002 Vår	2002 Høst	2003 Vår	2003 Høst	2004 Vår
Arkitektur prosjektering	5	5	5	5	5
Urbanisme, prosjekt	2	1	2	2	2
Interaksjonsdesign, prosjekt **)	-	-	1	2	1
Produktdesign, prosjekt	1	2	1	2	1
Spesialkurs (eks. Årbok)		1		1	

*) den tematiske oppdelingen er første gang brukt i studieplanen for masterstudiene høsten 2004

**) startet 2003 vår

Tabell 2 Fordeling av temakurs etter kursets karakter 2002 - 2004.
Tabellen viser kategoriene brukt i studieplanen for 2004

	2002 Vår	2002 Høst	2003 Vår	2003 Høst	2004 Vår
Teorikurs	6	8	6	5	6
Verktøykurs	3	3	1	4	3
Spesialkurs (eks. Årbok)	1	1	1	1	3

I tillegg til studioskurs i den oppsatte studieplan har studenter i 4. og 5. studieår rett til å gjennomføre selvprogrammerte studioopplegg under forutsetning av tilstrekkelig modenhet samt veiledningskapasitet på det institutt hvor oppgavens tema er relevant (se forskriften).

Tabell 3 Selvprogrammerte semesterenheter
(studioskurs av 24 studiepoeng) 2002 - 2004

	2002 Vår	2002 Høst	2003 Vår	2003 Høst	2004 Vår
Selvprogrammering	6	4	6	7	9

En viktig forutsetning for studietilretteleggingen er at studentene har fast arbeidsplass på tegnesal. I tillegg er medstudenters og læreres tilstedeværelse viktig for uformelle samtaler og veiledning på salene.

Etter- og videreutdanning er en del av skolens strategiske vitenformidling til samfunnet og et bidrag til livslang læring. Det er nå etablert systematiske erfaringsbaserte videreutdanningstilbud innen urbanisme og IKT-relatert design. Begge tilbudene er formalisert som erfaringsbaserte masterutdanninger (Master i urbanisme og Master i IKT-relatert design). Erfaringsbasert masterstudie er et deltidsstudium som omfatter 90 studiepoeng. Den formaliserte undervisningen går over 4 semestre med et tredje år for skriving av masteroppgave. (Se studieplanene på AHOs web-adr.). Det arbeides med å etablere erfaringsbasert masterstudie innen kulturminnevernet.

Erfaringsbasert master i urbanisme bygger på et 20 vekttalls tilbud (Master of Arts in Urbanism, godkjent i statsråd) som ble gjennomført med kull av 12 studenter opptatt i 1997, 1998 og 2000. Fra 1997 til 2000 skjedde den praktiske gjennomføringen av kursene delvis i samarbeid med Arkitektakademiet (NALs etterutdanningsenhet). Også med dagens ordning gjennomføres et av seminarene (12 sp) i samarbeid Arkitektakademiet. Fra 2002 drives de erfaringsbaserte master ifølge egen forskrift fra departementet.

Det er ca. 2 år mellom hvert opptak til studiet. Studietilbudet er tilrettelagt med forelesninger, seminarer, prosjektarbeid, kollokvier og individuell veiledning. Undervisningen er lagt opp i 6 moduler i tillegg til arbeid med masteroppgaven.

I spesielle tilfelle tilrettelegges det for gjennomføring av erfaringsbasert masterstudium innenfor et 4 semesters fulltidsstudie.

Erfaringsbasert master i IKT-relatert design har to fordypningsmuligheter: Digital 3D-design og interaksjonsdesign. Det er tilrettelagt med en seminarserie på 8 moduler. Studiet ble etablert i 2002 med første opptak av 13 studenter høsten 2002. I 2003 ble det tatt opp 4 studenter.

Enkeltkurs blir gjennomført ved AHO når en spesiell interesse og innsats fra et institutt er til stede. Enkeltkurs inngår også i erfaringsbasert master i urbanisme der moduler tilbys uavhengig av det samlede opplegget. Et slikt eksempel er etterutdanningskurset «**Arkitektur for ingeniører**». Våren 2003 gjennomførte Institutt for form, teknologi og historie kurset (6 studiepoeng) for 24 profesjonsutøvende ingeniører. Målsettingen var å lære ingeniører om arkitektur, for derved å skape bedre forståelse prosjekterende imellom. Kurset vil bli gjentatt, men tidspunkt er ikke bestemt.

Forskerskolen (forskerutdanningens obligatoriske del) er blitt gjennomført som et kurs av 3 semesters varighet med forelesninger, to seminarrekker og kollokvier. Roskilde-modellen brukes i den pedagogiske tilrettelegging av undervisningen. Modellen er beskrevet i evalueringene av forskerskolen. Forskerutdanningens lengde er tilpasset deltidsstuderende. Det første opptak av kandidater var i 1992. Årsrapporten beskriver de siste tre kullene. Opptak er gjennomført i 1997 (kull 4), 1999 (kull 5) og 2001 (kull 6). Nytt opptak er gjennomført våren 2004 med kursstart høsten 2004.

Tabell 4 Omfanget av utdanningen i forskerskolen (uker)

	Kull 4	Kull 5	Kull 6
Forelesninger	4,51	4,11	4,39
Seminarer	1,65	2,21	2,97
Oppgaver	12,00	12,00	13,60
Formidling	2,00	4,00	Fastsatt individuelt
Totalt antall uker	20,16	22,32	20,96

Undervisningsopplegget er fordelt på tre undervisningsperioder og to seminarserier. I tillegg til de opplistede aktivitetene finnes et obligatorisk pensum og krav om levering av tre større essay. Vesentlige kunnskapsområder dekkes av eksterne forelesere fra nasjonale og internasjonale forskningsmiljøer.

Tabell 5 Kandidater i phd-programmet 30.06.2004 (opptak i 2004 er ikke medregnet) og disputaser i 2003 fordelt på tema (tema tilsvarende AHOs instituttinndeling)

	Antall aktive kandidater	Antall disputaser
Arkitektur (inkludert arkitekturhistorie)	16	2
Urbanisme	6	2

Design	12	-
Kunstfaglig/kunsthåndverk	7	-
Annet	1	-

2.4 Faglig ansatte

For profesjonsutdanninger er det av avgjørende betydning å kombinere et godt teoretisk og vitenskapelig fundament med et aktivt forhold til praksisutøvelse nasjonalt og internasjonalt. Det er derfor enkelte ganger en forutsetning for ansettelse at faglærere (professorer og førsteamanuenser) har et aktivt forhold til egen praksisutøvelse. Det vil si at et stort antall faglærere enten har nedsatt stillingsprosent eller bistillingsavtale med AHO. (Se forskningsrapporteringen som inkluderer verksproduksjon.)

Sammensettingen av de faglig ansatte er tilpasset kravene til profesjonsutdanningenes relevans. En vesentlig del av det vitenskapelige personalet er aktivt knyttet til praksisutøvelse. Prosentdelen av de vitenskapelig ansatte med deltidsstillinger har derfor økt i den periode det rapporteres fra. Forskningsterminer og permisjoner kan føre til en ujevn fordeling av innsats fra timelærere. Stipendiater med ett års pliktarbeid i undervisningen fordeler seg også ujevnt fordi de fleste (f.t. 9) ønsker å «avtjene» sin pliktjeneste i starten av stipendperioden.

Tabell 6 Antall faglig ansatte (beregnet ut fra 100 % stilling/ hele årsverk)

	2002		2003		2004 vår til 1.7.04	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Universitetslektor	3.00	8.00	1.00	6.20	3.25	11.25
Amanuensis	0.00	1.50	0.00	2.20	0	2.20
Førsteamanuensis	5.50	13.30	4.80	12.30	2.00	9.50
Professor	2.00	16.00	2.80	18.60	2.80	15.80
Stipendiat	4.00	12.00	4.00	11.50	3.00	10.50
Professor II	0.00	1.40	0.00	1,40	0	1.40
SUM	14.50	51.20	12.60	52.20	10.05	50.65

Tabell 7 Engasjerte som time-/ hjelpelærere (med fast lønn og/ eller 100 % stilling)

	2002		2003		2004
	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår
Totalt	7.75	9.50	8.50	9.00	9.40
Herav kvinner	4.00	4.00	4.75	6.25	6.50

Tabell 8 Fast ansatte (personer) i vitenskapelige stillinger våren 2004 (inkludert stipendiater)

	100 % stilling	Deltidsstilling
Kvinner	13	2
Menn	32	13
Totalt (60)	45	15

Tabell 9 Fastansatte og åremålsansatte (personer) i vitenskapelige stillinger etter dr.grad/phd og kompetansevurdering våren 2004 *) , antall kvinner i parentes.

	Dr.grad/ Phd	Kompetansevurdert **) ved tilsetning eller nasjonalt opprykk	intern kompetansebedømmelse	SUM
Universitetslektor			10 (4)	10
Amanuensis			2 (0)	2
Førsteamanuensis	2 (1)	10 (4)		10
Professor	6 (2)	15 (3)	1 (0)	16
Professor II	3 (0)		7 (0)	7
1.amanuensis II			1 (0)	1
Forsker			1 (1)	1
Instituttleder ***)			3 (0)	3
SUM	11	25	25	50

*) Stipendiatene er ikke medregnet

**) Kompetansevurdert av eksternt styreoppnevnt komité

***) 2 instituttledere inngår i andre kategorier

33 % (11 av 33) av ansatte med førstekompetanse (professor I, II og førsteamanuensis) har doktorgrad/phd. I tillegg er tre i ferd med å ferdigstille sine avhandlinger.

Tabell 10 Mastergradsstudenter per faglig tilsatt (inkludert stipendiater og timelærere på fast utbetalt lønn), (gjennomsnitt på årsbasis)

	2002	2003	2004 Vår frem til 1.7.04
Antall studenter	6,0	6,4	7,1

Tabellen viser tendenser fra år til år, men tar ikke høyde for at vitenskapelig ansatte har forskningsplikt og -rett eller at stipendiatenes bruk av tid til undervisningen ikke skal overskride mer enn 25 % av deres årsverk. Status per år er sammenlignbar, men ikke nødvendigvis

sammenlignbar med andre institusjoner som kan ha en annen fordeling mellom vitenskapelig ansatte, timelærere og stipendiater.

Alle fast ansatte blir ved tilsetting kvalitetsvurdert ut fra akademisk kompetanse. Det er en tendens at antallet med akademisk kompetanse er økende.

Kvinneandelen blant fast ansatt vitenskapelig personale er for lav. AHO fikk tildelt et eget kvinneprofessorat som ble besatt i 2003. Andelen kvinner av engasjert faglig personell (time/hjelpelærere) er imidlertid høy. Våren 2004 vedtok styret å nedsette et likestillingsutvalg med følgende mandat: «Foreta en gjennomgang/evaluering av AHOs særavtale om likestilling og handlingsplan for likestilling og kom med forslag til ajourføringer av disse, eventuelle forslag til nye rutiner, tiltak slik at likestillingslovens intensjoner blir ivaretatt, samt forslag til mandat for likestillingsutvalget». (S53/2004).

2.5 Sensorer

2.5.1 Mastergradsutdanningen

Til hvert kurs oppnevnes et sensorutvalg bestående av min. 2 personer, hvorav minst en person skal være ekstern. Kursansvarlig fungerer som utvalgets leder. Sensorvalget skal fra ikraft-tredelse av ny forskrift (01.08.04) godkjennes av instituttleder. Frem til da har sensorvalget vært gjort av ansvarlig faglærer.

Tabell 11 Fordeling av sensorer på studioskurs 2002-2004 (vår)

	Interne sensorer	Eksterne sensorer		
	Antall (kvinneandel)	Antall (kvinneandel)		
Semester		A*)	A + U**)	U***)
2002 vår	17 (4)	1 (1)	2 (0)	10 (4)
2002 høst	19 (3)	1 (1)	1 (0)	8 (1)
2003 vår	20 (4)	1 (1)	2 (1)	6 (0)
2003 høst	26 (5)	1 (1)	2 (1)	6 (1)
2004 vår	19 (4)	1 (1)	1 (0)	4 (1)
SUM	101 (20)	5 (5)	8 (2)	34 (7)

*) akademisk tilknytting **) akademisk tilknytting og utøvende ***) utøvende i profesjonen

2.5.2 Diplom

Diplomoppgaven bedømmes av tre eksterne sensorer innstilt av undervisningsutvalget og oppnevnt av styret. Funksjonstiden er 3 år, og det skiftes ut én sensor hvert år. Ved et stort antall studenter kan oppnevnes en ekstra sensor for det aktuelle kullet. Sensorkollegiet er forutsatt å ha internasjonalt sett høy akademisk og praksisrelatert kompetanse. Begge kjønn skal være representert i sensorgruppen og minst en bør være fra utlandet. I perioden har det vært en overvekt av kvinner i sensorkollegiet.

2.5.3 Sensor for erfaringsbasert master (masteroppgave) har for perioden vært bestemt av instituttet som er ansvarlig for det faglige opplegg og innhold. Det tilstrebes en tilpassing til tema for *thesis* og høy kvalitet på den eksterne sensor. Det brukes både norske og nordiske sensorer.

2.6 Studenter

2.6.1 Master i arkitektur og master i industridesign

2.6.1.1 Opptak

AHO tar (2004) opp 50 studenter til arkitektutstudiet og 25 til industridesignstudiet. Søknad om opptak til Arkitektthøgskolen i Oslo går via Samordna Opptak (SO). Foruten krav om generell studiekompetanse, skjer opptaket gjennom opptaksprøve. Opptaksprøven består av en hjemmeoppgave (fase 1) og en to dagers skoleprøve på AHO (fase 2). Opptaksprøvene evalueres av opptakskomiteen. Opptaksprøven for 2004 ble gjennomført på følgende måte:

- Studenten får opplysning fra AHOs opptaksbrosjyre og SOs søkehåndbok om å hente hjemmeoppgavene fra AHOs hjemmeside
- Hjemmeoppgaven sendes AHO innen oppgitt tidsfrist (fase 1)
- Ca. to uker etter levering av hjemmeoppgaven mottar studenten brev fra AHO om ikke bestått hjemmeoppgave eller invitasjon til fase 2
- Skoleoppgavene besvares over to dager på AHO medio juni (fase 2)
- Studenten får tilsendt sin poengskåring på AHOs egne interne poengskala
- Studenten får tilbakemeldingen om opptak fra SO

Alle opptakskomiteens medlemmer (6, herav 2 studenter) avgir bedømming av hjemmeoppgaver og skoleoppgaver. Vurderingene av hjemmeoppgavene teller ikke ved den endelige poengutregning, men kan gi et supplement ved sterk tvil.

En del av tabellene som følger gjelder t.o.m. 2003, mens andre innbefatter 2004.

Tabell 12 Opptak til mastergradsstudiet (siv.ark og siv.industridesigner frem til 2003), søkertall 1999 - 2003

	Totalt antall søkere					Førsteprioritet				
	1999	2000	2001	2002	2003	1999	2000	2001	2002	2003
M.ark	929	1049	1093	1565	1632	316	355	461	642	615
M.id	643	659	639	851	870	164	181	169	199	196

I 2003 ble det totalt levert inn 402 hjemmeoppgaver til bedømming, mot 457 i 2002 og 292 i 2001.

Tabell 13 Opptakstillene til mastergradsstudiet 2003

	Opptak	Kvinner	Alder snitt	Alderspenn	Første-pri.	Realkomp	Ex.phil
M.ark	51	25	23,6	19 - 49	48	1	10
M.id	25	11	24,0	19 - 43	23	3	3

I 2003-opptaket ble 14 søkere vurdert for realkompetanse, hvorav 6 søkere ble funnet å ha realkompetanse relevant for gjennomføringen av studiet.

Tabell 14 Linjefordeling på videregående skole for studenter tatt opp til mastergradsstudiet 2003

	arkitektur	industridesign
Allmenne, økonomiske og administrative fag	26	9
Tegning, form og farge	12	11
Rudolf Steiner skole	3	
Utvidet matematikk (og fysikk)	22	5

*) Studenter med utenlandsk utdanning, andre studieforløp eller realkompetanse er ikke medtatt i tabellen.

2.6.1.2 Studenter

Tabell 15 Registrerte studenter, masterutdanningen

	2002				2003				2004	
	Vår		Høst		Vår		Høst		Vår	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Arkitektur	123	225	132	259	138	252	148	283	137	262
Industridesign	37	86	46	95	44	97	50	111	53	111
SUM	160	311	178	354	182	349	198	394	190	373

Tabell 16 Kandidatutdanningen formel:
antall beståtte studiepoeng/30 (fordelt per semester)*

	2002				2003				2004	
	Vår		Høst		Vår		Høst		Vår	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Arkitektur	51.5	96.2	54.2	108.6	53.55	102.55	56.6	117.7	57.6	108.5
Industridesign	18.65*	43.85*	44.0	81.9	21.15	46.1	24.75	54.0	23.5	49.55
SUM	70.15*	140.05*	98.2	190.5	74.7	148.65	81.35	171.7	81.1	158.05

* korrigerings etter nyinnførte data i FS, industridesign vår 2002

Tabell 17 Strykprosent mastergradsutdanningen (leverte oppgaver=100%)
2002 – 2004, inkluderer diplom

	2002				2003				2004	
	Vår		Høst		Vår		Høst		Vår	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Arkitektur	3.86	4.69	6.16	6.16	3.72	3.46	7.63	7.33	5,01	6.36
Industridesign	1.17	1.72	0.00	1.60	2.65	3.18	0.00	2.13	3.03	3.86
SUM **)	2.89*	3.18*	4.73	5.12	3.28	3.33	5.70	5.89	4.47	5.63
SUM/ÅRSBASIS	3.98*				4.55					

*) Korrigering etter nyinnførte data i FS, industridesign vår 2002

**) Prosent av det totale antall studenter

Tabell 18 Oppmeldte til diplomsemester 2002 – 2004 *)

	2002				2003				2004	
	Vår		Høst		Vår		Høst		Vår	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Arkitektur	5	14	14	32	5	16	13	30	11	19
Industridesign	0	0	7	14	0	0	0	2	6	8
SUM	5	14	21	46	5	16	13	32	17	27
SUMÅRSBASIS	60				48					

*) Studenter med utsatt levering er regnet som oppmeldte det semester de starter og resultat vises det semester de bedømmes (senest et semester etter oppmeldingen).

Fordelingen av kvinner og menn innen for de to studieretninger har i en årrekke vært og er fortsatt 50 -50 %.

2.6.1.3 Kandidatproduksjon

Tabell 19

Ferdige mastergradskandidater

	2002				2003				2004	
	Vår		Høst		Vår		Høst		Vår	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Arkitektur	5	12	11	24	5	13	6	22	4	7
Industridesign	0	0	7	12			0	2	6	7
SUM	5	12	18	36	5	13	6	24	10	14
SUM (år/ ½ år)	48				37				14	

Diskusjonene omkring gjennomgående studier (5 år og 5 ½ år) forutsetter oppmerksomhet omkring antallet studenter som slutter i løpet av den normerte studietiden, sammenholdt med antall studenter som starter på AHO senere i studiet.

Tabell 20

Antall studenter som avbryter studiet (2002, 2003 og 2004) etter opptaksår og etter årsak til avbrudd; a) ikke bestått diplom og ikke studieaktive b) overflyttet til annet lærested, c) årsak ikke oppgitt/ personlige grunner

år*)	2002						2003						2004		
	Vår			Høst			Vår			Høst			Vår		
	a)	b)	c)	a)	b)	c)	a)	b)	c)	a)	b)	c)	a)	b)	c)
1995				1									1		
1996															
1997		1													
1998								1							1
1999						1									
2000								1							1
2001			1			1							1		1
2002					1										
SUM	5						3						4		

*) opptaksår

Tabell 21 Opptak til mastergrad senere i studiet 2002 – 2004, antall søkere om opptak er vist i parentes

	2002	2003	2004
Ark	8 (22)	9 (24)	14 (28) *
Id	3 (4)	2 (4)	7 (18)
SUM	11 (26)	11 (28)	21 (46)

*) En tatt opp «på særskilte grunnlag» utenom kvoten

2.6.1.4 Utnveksling

AHO har utvekslingsavtaler gjennom programmene Nordplus og Erasmus/Sokrates. I tillegg har AHO inngått frittstående avtaler med enkelte undervisningsinstitusjoner utenfor Europa. Studenter som ønsker å hospitere ved institusjon hvor AHO ikke har avtale, har anledning til det, men studieoppholdet må godkjennes på forhånd for at det skal kunne inngå som del av studiet ved AHO.

Tabell 22 Utveksling AHO-studenter til utlandet eller andre norske lærersteder 2001 – 2004

	2001		2002		2003		2004 vår	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Bilaterale avtaler	0	0	0	0	0	0	2	2
Erasmus/Sokrates	1	3	1	4	6	8	4	10
Nordplus	1	3	3	5	7	12	3	3
Hospitering	1	1	0	0	1	2	0	1
SUM	3	7	4	9	14	22	9	16

Tabell 23 Utvekslingsstudenter inn til AHO *) 2001 - 2004

	2001		2002		2003		2004 vår	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Bilaterale avtaler	0	0	0	2	0	1	0	0
Erasmus/Sokrates	8	20	9	16	11	21	12	22
Nordplus	3	5	6	10	8	9	5	7
Hospitering	4	9	8	12	1	10	4	7
SUM	15	34	23	40	20	41	21	36

*) Kvotestudenter og hospitanter på enkelte temakurs ikke medregnet

2.6.2 Erfaringsbasert masterutdanning

2.6.2.1 Opptak

I henhold til forskriften for masterutdanningen tas det opp kandidater til erfaringsbasert master med følgende kvalifikasjoner:

- Bachelorgrad
- Cand.mag.grad
- Annen grad eller utdanning av minimum 3 års omfang
- Utdanning som i henhold til UH-loven § 48 er godkjent som jevngod med ovennevnte grader eller utdanningsløp.

I tillegg kreves minst 2 års relevant yrkespraksis. Det tredje året med formelle studier kan i særskilte tilfeller erstattes med ytterligere relevant praksis.

Tabell 24 Erfaringsbasert masterutdanning 2002 - 2004

	2002				2003				2004	
	Vår		Høst		Vår		Høst		Vår	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Urbanisme	-	-	9	16	8	15	8	16	8	19
Industridesign	-	-	10	17	10	16	11	24	6	13
SUM	-	-	19	33	18	31	19	40	14	32

2.6.2.2 Kandidatproduksjon

Kandidatproduksjon for erfaringsbasert mastergrad følger ikke nødvendigvis oppsatt skjema. Gjennomføringstiden vil variere sterkt med kandidatens muligheter til å kombinere deltidsstudiet med ervervsarbeid for ferdigstilling av masteroppgaven. Studenter blir eksaminert når de leverer godkjent oppgave og ikke på fast dato. Lav gjennomføringsgrad har vært et problem i de erfaringsbaserte mastere. Studentene gjennomfører den obligatoriske undervisningen, men har vanskeligere med å gjennomføre thesis. Det er satt i verk en rekke tiltak knyttet til veiledning og studieprogram for å øke gjennomføringsgraden. Det er i øyeblikket også en usikkerhet i forhold til studentenes intensjoner om å fullføre mastergraden med thesis. Dette vil bli vurdert i forhold til opptak.

Tabell 25 Antall beståtte erfaringsbaserte mastergrader 2002 - 2004

	2002		2003		2004 (vår)	
	kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner	totalt
Urbanisme	2	4	2	4	1	1

2.6.3 Kandidater ved forskerskolen

Opptakskrav

- Søkeren må tilfredsstillende minimumskrav til formell kompetanse
- Søkeren må legge frem en tilfredsstillende prosjektbeskrivelse og plan for studiet
- Søkeren må dokumentere tilfredsstillende finansiering av studiet
- Søkeren bør ha en godkjent veileder

Formell kompetanse: For å bli opptatt til doktorgradstudiet må søkeren ha utdanning som sivilarkitekt/master i arkitektur eller master i industrideSIGN, eller ha oppnådd annen eksamen av høyere grad egnet som grunnlag for gjennomføring av doktorgradsstudiet ved AHO.

Tabell 26 Hovedstatistikk forskerutdanningen

Kull	Tatt opp		Fullført		Aktive doktorander		Frafall	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Kull 1 Opptak 1992	5	8	5	7	0	1	0	0
Kull 2 Opptak 1993	6	12	1	2	1	3	4	7
Kull 3 Opptak 1995	11	19	3	6	5	7	3	6
Kull 4 Opptak 1997	8	14	1	2	5	8	2	4
Kull 5 Opptak 1999	2	8	0	1	1	4	1	3
Kull 6 Opptak 2001	7	20	0	0	6	19	1	1
SUM	39	81	10	18	18	42	11	21
SUM		100 %						25 %

2.7 Læringsmiljøet, bruk av lokaler, utstyr og andre læringsressurser

AHO flyttet til nye lokaler sommeren 2000, og fikk en utvidelse av tegnesalsarealene i 2003. De samlede arealressurser som disponeres av AHO er omfangsrrike. En forutsetning for gjennomføring av masterstudiene er at det finnes arbeidsplass (tegningsplass) til hver enkelt student i tillegg til verkstedsarealer og datasaler.

Ved en trådløs nettverkløsning er skolens servere og internett tilgjengelig fra alle tegnesalene. Denne løsningen gir studenter med eget datautstyr mulighet for å bruke den individuelle arbeidsplassen maksimalt. Datasalene er døgnåpne og bemannet med studentassistenter til tre timer alle hverdager.

I tillegg til tre- og metallverksteder disponerer AHO en større verksteds- og byggehall. Studentenes eget lettverksted er døgnåpent. Verkstedene er bemannet med fagutdannet personale på dagtid. Biblioteket har en samling på 45.400 bind (monografier og tidsskrifter). Åpningstiden er i en normal uke (totalt 49 uker) på 45 timer.

Tabell 27 Interne utlån 2003 (bibsyst, inkluderer ikke lysbilder og kvitteringslån)

Utlån til studenter 2003	Totalt
Mastergradsstudenter	13 387
Utvekslingsstudenter og hospitanter	7 118
Phd-kandidater og erfaringsbasert-master studenter	1 042
	3 762

Tabell 28 Besøksstall på biblioteket 2001 - 2003

	2001*	2002	2003
Besøksstall	35 692	49 196	54 826

*) delvis estimat pga flytting

2.8 Studentenes muligheter for å påvirke virksomheten

Studentene på AHO har gode muligheter for å påvirke virksomheten. I tillegg til det gir AHOs størrelse nærhet mellom faglig og administrativt personale og studentene.

Studioundervisningen skaper en nær og direkte kontakt mellom student og faglærere. Akademimodellen som brukes på AHO forutsetter denne kontakten for god læring innen profesjonsfagene. (se beskrivelsen under pkt. 2.3)

Små gruppestørrelser og tett oppfølging i studioundervisningen med fellesmøter en gang i uken gir studentene gode muligheter for å komme med tilbakemeldinger på krav og forutsetninger for undervisningen og progresjonen som forventes i løpet av semesteret. AHO er i en privilegert situasjon med et lite antall studenter per vitenskapelig ansatt.

Studentutvalget (SU) og studentdemokratiet gir studentene mulighet for å delta med representanter i skolens besluttede organer. Studentene er representert med to medlemmer i styret, undervisningsutvalg, opptaks- og godkjenningsutvalg, opptakskomité og læringsmiljøutvalg. Valg av SUs utvalgsmedlemmer skjer hver høst på studentenes allmøte. Stipendiatene har et medlem i forskningsutvalget, mens erfaringsbasert master ikke er tildelt direkte representasjon i noen utvalg.

Semesterevalueringer av undervisningen som blir tilbudt på skolen gjennomføres vår og høst. Evalueringene er en av de viktigste tilbakemeldinger studentene kan gi. Den er en del av studentenes muligheter for innflytelse på utviklingen av undervisningen, dens relevans og aktualitet. For mer informasjon vedrørende evalueringene henvises til kapittel 4.8.

2.9 Velferd

Alle AHOs mastergradsstudenter får egen arbeidsplass på tegnesal og alle stipendiater egen kontorplass. Skolens studentsosiale miljø er preget av at studentene har tilgang til og bruker skolen til alle døgnets tider.

Kantina tilbyr et variert utvalg av varme og kalde retter og drikke. I tillegg finnes det automater for snacks, sjokolade og drikke som kan brukes utenom kantinas åpningstider. Kantina er drevet av SiO.

Puben er et «spisested» (en gang i uken) hvor det holdes møter og arrangeres diverse sosiale aktiviteter. Puben blir drevet av og for studentene ved skolen.

SiO

Alle studenter ved AHO betaler semesteravgift til SiO, Studentsamskipnaden i Oslo, og får dermed tilgang til en rekke velferdstilbud for studenter. Det er blant annet: boligdivisjonen, sosionomtjenesten, helsetjenesten og universitetsidretten. Medlemskap i SiO gir studentrabatt på kollektivtransport.

3. KVALITETSARBEIDET I RAPPORTPERIODEN

3.1 Opptak master i arkitektur og master i industridesign

AHO opprettholder opptaksprøve som grunnlag for sikring av opptaks kvalitet ved AHO. Opptakskomiteen har våren 2004 gjennomført en evaluering av opptaksprøvene, gjennomføringen av opptaket og en vurdering av formelle kvalifikasjonskrav. Komiteen har lagt resultatet frem for undervisningsutvalget og for styret (S29/2004).

Opptakskomiteen har i 2003 gjennomført en forenkling av opptakssystemet ved delvis å ta i bruk et poengsystem (rangeringssystem). Ut fra et ønske om å sikre at de best kvalifiserte studenter får tilbud om å starte på studiene ved AHO er forholdstallet mellom antall studenter som blir tatt inn til skoleprøven og antall som blir tatt opp grundig diskutert av komiteen.

Opptakskomiteen har oppsummert at AHO i de seinere år har fått inn et økende antall studenter i første år med lavt kunnskapsnivå i matematikk og fysikk. Opptakskomiteen har vurdert ulike måter å sikre et tilfredsstillende kunnskapsnivå i disse fagene. Undervisning i matematikk for 1. års studenter er imidlertid ikke en fullgod løsning, da det er vanskelig å få alle opp på samme nivå gjennom korte kurs. Styret har behandlet forslag om endring av opptakskriteriene (S29/2004). Forslaget går ut på at det blir stilt følgende fagkrav fra videregående skole:

- Matematikk: 2MX eller 3MZ
- Fysikk: 2FY – Fysikk i VKI (2. år)

Søknad er sendt til departementet, men tas opp til ny behandling i AHOs styre.

De viktigste forbedringer i perioden som et resultat av opptakskomiteens og studieadministrasjonens evalueringer er:

- Søkerne er fra 2004 henvist til SO, og hjemmeoppgaver er lagt ut på AHOs hjemmeside. Direkte henvendelse til AHO for tilsending av hjemmeoppgave er avviklet.

- Perioden for levering av hjemmeoppgaven er forlenget med 14 dager på grunn av sammenfall med avslutning av studentenes ev andre eksamener i vårsemesteret og avsluttende prøver for videregående.
- Det er innført internt poengsystem for å lette gjennomføringen og samordning av opptakskomiteens arbeide.
- Søkerne blir meddelt hvilket sammenlagt poeng de har oppnådd på skoleoppgavene samt hvilket nivå AHO forventer at opptaket forutsetter.

Tabell 29 Intern poengsum som studentene oppnår på opptaksprøve på AHO 2003 - 2004

	2003		2004	
	Ark.	Id.	Ark.	Id.
Høyeste poengsum (av mulige 50 poeng)	42,2		46,5	
Grense for opptak	28,5	25	29,5	29
Lavest poengsum	5,3	5,3	12	12

3.2 Informasjon og veiledning

Informasjon til studentene er i perioden blitt omlagt fra papirbaserte løsninger til nettbasert informasjon. Målet har vært at AHOs informasjon skal være tilgjengelig på web. Inntil videre er bare studiekvalitetssystemet lagt ut på web. Kvalitetssystemet er på rapporteringstidspunktet tilgjengelig for ansatte på intern fellesserver.

Informasjon ved studiets start, opptakskrav og -prosedyrer er åpent tilgjengelig på nettet. I tillegg kan studieplanen (norsk og engelsk utgave) for to semestre leses og lastes ned fra nettet som pdf fil. Alle relevante styringsdokumenter (forskrifter, rutiner, kontaktpersoner og rapporter) er tilgjengelige fra nettsidene.

I perioden er studieplanen utviklet til i høyere grad å gi studentene informasjon om læringsmål til det enkelte kurs. I tillegg er kravet om at alle faglærere skal utlevere semesterplan for kurset stadfestet i forskrift. Semesterplanen skal inneholde læringsmål, eksamensform, pedagogisk tilrettelegging, tentative datoer for innleveringer, større delgjennomganger og sensur.

Studieadministrativt planlegges studentweb for studentenes kontroll av eksamensdata, semesterregistrering, sem.avgift, samt vedlikehold av utdanningsplan og personalia.

Studieveiledning og oppfølging av mastergradsstudentene er i hovedsak organisert gjennom et tett samarbeid mellom faglærer og student i studioundervisningen. Studieadministrasjonen er gitt ansvar for utdanningsplaner med tilrettelegging av studiekontakt for hver enkel student. Utdanningsplaner ble utarbeidet i samarbeid med studentene første gang i 2003. Hver student er gitt en kontaktlærer som har et faglig ansvar for studenten i tillegg til det primæransvar som er tillagt faglæreren for hvert enkelt studio.

Studioundervisningens karakter og det relativt lave antall studenter per lærer (fra 10:1 til 15:1) gir et begrenset behov for bruk av elektroniske læringsprogrammer (som ClassFronter)

ved AHO. Et stort antall oppgaver leveres i elektroniske formater, men omfanget (tegninger og foto) begrenser mulighetene for å oversende disse over nettet.

I grunnundervisningens første år gis det en meget tett oppfølging av studentene ved at faglærerne (2 faglærere på 25 studenter) følger dem gjennom to semestre. Alle spørsmål knyttet til egen studieprestasjon og -progresjon tas opp i dialog med faglærer. (For beskrivelse av undervisningen se studieplanen og semesterplanen for grunnundervisningen).

I studioundervisningens opplegg er det tilrettelagt for individuell og felles dialog og samtale om undervisningens gjennomføring og progresjon. Studentene har i begrenset omfang mulighet for å gå til andre faglærere med faglige spørsmål. På en liten institusjon som AHO er veien kort fra student til faglærer og til rektor.

Tilrettelegging for studenter med spesielle behov er ivarettatt av studieadministrasjonen. AHO har for tiden få studenter som har behov for spesiell tilrettelegging. Fra 1997 ble det utviklet skrivekurs for studenter dels for å styrke studentenes evner for å gi uttrykk for mer teoretiske betraktninger i skriftlig form, dels for å gi studenter med dysleksi mulighet for å opparbeide trygghet og gode skriftlige ferdigheter knyttet til eget fag. AHO har full tilgjengelighet for studenter med fysisk funksjonshemming.

3.3 Studier/ kurstilbud

Masterutdanningen ved AHO er studiobasert og prosjekt-/problemorientert. Undervisningsformen gir høy kvalitet og stor gjennomstrømming. AHO vil holde fast ved denne undervisningsformen. AHO vurderer at videreutvikling av den studiobaserte undervisningen krever styrking av et sett av kunnskapsfag som gis parallelt og bygges systematisk opp med relevant bredde og progresjon. AHO legger stor vekt på diplomens kvalitet som et mål for resultatkvalitet som sikres gjennom eksterne sensorer.

I perioden er grunnundervisningen lagt om til et mer helhetlig studieforløp hvor enkeltkurs i høyere grad skal understøtte hovedmålene for første år fremfor et fragmentert studieforløp. Relasjonen mellom studiokurs og delkurs/temakurs og kunnskapsfordelingen innenfor de delkurs/temakurs som blir gitt, er delvis forsøkt omlagt i perioden. En gjennomgående diskusjon om strukturering av de to første studieår gjenstår. Studentevalueringene gir i øyeblikket ikke tilstrekkelig gode indikasjoner på hvordan struktureringen fungerer ut fra studentenes ønske om studieprogresjon. Også tredje år for arkitekturstudiet er endret mot større krav om grunnleggende kunnskaper innen bygningsprosjektering og urbanisme. Resultatet av dette er at studentenes valgmuligheter er blitt begrenset. Studiokurs for 3. års studenter er i høyere grad enn tidligere tilrettelagt for deres kunnskapsnivå.

Diskusjoner omkring «løypetilrettelagte studieforløp» er åpnet i og med at studieforløp innen urbanisme, landskapsarkitektur og interaksjonsdesign kan gi en viss grad av spesialisering under forutsetning av at studentene følger strukturerte studieopplegg over flere semestre. Spørsmålet om relevans er aktualisert ved at studieforløpet for mange studenter tilsynelatende følger mer tilfeldige valg enn ønskelig. Valg av studiokurs vil alltid være bestemt av «markedsattraktivitet» og kan være uavhengig av langsiktige faglige mål for den enkelte student. I perioden er det satt i gang arbeid med utvikling av ulike «løyper»/ spesialisering gjennom de to (industridesign) eller tre (arkitektur) siste årene av studiene.

På nasjonalt plan er karaktersystemet i perioden lagt om fra tall til bokstavkarakter. Karaktersystem (bokstavkarakter) er brukt på industridesign, mens bestått/ikke bestått er brukt på arkitekturstudiet. Det gjennomføres en evaluering av bedømmelses-/karaktersystemet med sikte på å komme frem til et felles system for begge profesjonsutdanninger (høst 2004).

En omfattende programevaluering av tilbudene for 3., 4. og 5. år er planlagt for oppstart (i samarbeid med studentutvalget) høsten 2004.

3.4 Diplom

AHO opprettholder «diplom» som betegnelse på masteroppgaven. Undervisningsutvalgets praksis er å ta diplomgjennomføringen opp til rutinemessig drøfting hvert semester på sitt første møte etter at diplomgjennomgang er gjennomført og sensur er falt.

3.4.1 Evaluering av diplomordningen

En egen diplomevaluering av diplomsemester og diplomsensurering ble igangsatt våren 2003. En egen faglig konsulent på feltet (prof II) er ansatt i perioden. Diplomevalueringen er sett i nær sammenheng med arbeidet for internasjonalisering. Også de økonomiske sidene ved diplom og diplomsensurering har vært lagt frem ved behandlingen i UU.

Konklusjonene som er trukket av evalueringen er følgende:

- AHO opprettholder diplom i hovedsak i den form den er utviklet. Dette innebærer at det ikke gjøres økonomiske besparelser på dette punktet.
- AHO opprettholder ordningen med eksternt sensorkollegium i forbindelse med diplom. Ordningen skal endres slik at rektor kan sikre faglærers informasjonsrett. Tilleggskompetanse skal bringes inn i sensorteamet når dette er faglig nødvendig etter rektors beslutning. Diplom utvides til å omfatte 36 studiepoeng, hvor 6 poeng avsettes til programarbeid.
- Det etableres et temakurs som er diplomforberedende og som tas i siste semester før diplom.
- Veiledningen styrkes.
- Alle diplomoppgaver er formelt sett selvprogrammerte oppgaver.
- Det tas initiativ for å gi en større faglig bredde på diplomoppgavene.
- AHO skal styrke sitt arbeid med å profilere institusjonen gjennom diplomoppgavene.

3.5 Erfaringsbasert master

Erfaringsbasert master har vært gjennom en prøveperiode og AHO er i ferd med å oppsummere erfaringene. Opptak i erfaringsbasert master urbanisme skjedde sist i jan. 2004. Neste opptak i erfaringsbasert master (IKT-relatert design) vil skje i 2005. Følgende er oppsummert:

- Den økonomiske siden av den eksterne undervisningen må evalueres.
- Det må etableres programutvalg for alle utdanningene.
- Den faglige kvalitetskontrollen må styrkes (ekstern evaluering).
- System for elektronisk studentevaluering må settes i verk for den erfaringsbaserte master.

Ved studiestart for siste kullet i master i urbanisme (jan 2004) ble disse tiltak satt i verk.

3.6 Forskerskolen

I perioden er den obligatoriske del av forskningsutdanningen, kalt forskerskolen, gjennomført av ett kull. Gjennomføringen for de tre siste kull er vist i følgende tabell.

Tabell 30

Gjennomføringsår for obligatorisk del av forskerutdannelsen
(frfall ikke medregnet)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Ikke fullført, men aktiv
	totalt (kvinner)	totalt (kvinner)	totalt (kvinner)	totalt (kvinner)	totalt (kvinner)	Totalt (kvinner)	totalt (kvinner)
Kull 4 Opptak (1997)	7 (3)	-	5 (3)	-	-	-	-
Kull 5 Opptak (1999)	-	-	5 (0)	-	-	-	1 (1)
Kull 6 Opptak (2001)	-	-	-	-	-	11 (5)	3 (1)
Sum	7	-	10	-	-	11	4

Forskerskolen har utviklet seg gradvis over en årrekke. Undervisningen er felles og obligatorisk for alle doktorander. Undervisningen med levering av tre skriftlige oppgaver tilsvarer 60 studiepoeng. (Se *Evaluering av doktorgradsprogrammet ved Arkitektthøgskolen. Selvevalueringen, og Evaluering av forskerskolen ved AHO*).

3.6.1 Evaluering av forskerskolen 2004

Ved årsskiftet 2003/2004 nedsatte AHO en intern evalueringskomité som avga innstilling 23. april 2004. Se evalueringene for detaljerte vurderinger. Det er reist kritiske merknader vedrørende omfang og innhold i forskerskolen fra kull 6 som har gjennomgått forskerutdanningen i rapportperioden. På bakgrunn av evalueringen og interne høringsmøter har styret fattet følgende vedtak om utviklingen av forskerutdanningen (S48/2004):

«Vesentlige mål som ligger til grunn for evalueringen er å øke antallet gjennomførte doktorgrader ved AHO, øke gjennomstrømmingen av kandidater, senke tidsbruken fram til gjennomført avhandling, og å senke gjennomsnittsalderen for de kandidatene som tas opp og gjennomfører doktorgradsutdanning:

- AHO skal styrke sin forskerskole som et eget program innenfor de nåværende ramme og også på denne måten bidra til å utvikle institusjonens rolle som et nasjonalt sentrum for forskning innenfor arkitektur, urbanisme og industridesign.
- Det skal etableres en programkomité som har programansvar for forskerskolen.

- Komiteen skal hente kompetanse fra alle institutter ved AHO og sikre kunnskapsoverføring mellom instituttene og forskerskolen.
- På basis av den systematiske kunnskapsoppbygging og kompetanseheving som har funnet sted ved AHO fra forskerskolen startet til i dag, forutsettes en større bruk av egne lærekrefter i forskerskolen.
- Det nye Institutt for form, teori og historie skal faglig sett ha en sentral rolle i AHOs forskerutdanning.
- For å øke gjennomstrømmingen av kandidater bør forskerskolen generelt sett intensivere slik at utdanningen omfatter ett år. Fokus bør i større grad rettes mot den enkelte kandidats behov og faglige profil.
- Det er både en intensjon og en utfordring å etablere ordninger som muliggjør deltidsstudier ved forskerskolen. Dette forutsetter oppdeling av forskerskolen i undervisningsmoduler.
- Etter gjennomført forskerskole skal ansvaret for kandidatene knyttes til institutter og hovedveiledere. AHO vil prioritere arbeidet med å øke kapasitet og kvalitet på veiledningen fram til doktorgrad. En vil fortsatt benytte seg av institusjonens nettverk for å styrke veiledningen.
- Opptak av kandidater og valg av avhandlingstema skal knyttes til instituttene faglige satsinger.
- Det skal utarbeides en ny og revidert studieplan og et mer detaljert program for de enkelte modulene i utdanningen.
- Det skal etableres evalueringsrutiner for forskerskolen.
- Instituttene skal i løpet av perioden vurdere mulighetene for å kunne tilby Ph.D. -kurs til forskerskolens fagspesifikke del, eventuelt også som tilbud til erfaringsbaserte masterutdanninger.»

Tiltakene iverksettes høsten 2004.

3.7 Internasjonalisering

AHO har i perioden hatt utvekslingsavtaler med et stort antall utenlandske skoler. Studentenes valg har ikke vært konsentrert om spesielle skoler. Listen over skoler som AHO har avtale med er diskutert og en rekke tiltak er satt i verk for å utvikle en mer bevisst politikk for internasjonalt samarbeid. (se vedlegg)

Tabell 31 Bruk av utvekslingsavtaler våren 2004

	Utvekslingsavtaler				Utveksling (benyttet avtale)
	Ark +Id	Ark	Id	totalt	
NORDPLUS	4	4	10	18	15
Erasmus	14	6	5	25	24
Bilaterale avtaler	1	1	-	2	2

Internasjonalisering er diskutert i instituttleder møte og undervisningsutvalg høsten 2003. En egen prof. II er ansatt for å arbeide med internasjonalisering i perioden. Styret fattet følgende vedtak i strategisk plan juni 2004 (S48/2004):

AHO er kjennetegnet som en internasjonalt orientert undervisnings- og forskningsinstitusjon ved:

- at undervisning og forskning henter ressurser fra et internasjonalt fagmiljø,
- en rekke generelle samarbeidsavtaler, samarbeid med enkeltuniversiteter og avgrensede nettverkssamarbeid,
- det akademiske personalets internasjonale bakgrunn og nettverk,
- et stort antall internasjonale gjesteforelesere og sensorer,
- stor internasjonal søkning av utvekslingsstudenter.

AHO vil revurdere og styrke sitt internasjonale samarbeid og utvikle forpliktende samarbeid med et begrenset utvalg forsknings- og undervisningsinstitusjoner av høy kvalitet. Denne strategien blir satt i verk ved å:

- Etablere en gruppe internasjonale institusjoner som AHO vil drive gjensidig forpliktende samarbeid med og utvikle systemer for «benchmarking» i forhold til.
- Begrense antallet institusjoner AHO driver utveksling med gjennom generelle internasjonale programmer.
- Velge internasjonale samarbeidspartnere innen bestemte faglige tema.

I 2003 ble det opprettet en ny stilling i studieadministrasjonen med ansvar for utveksling og internasjonalisering. Tiltaket har resultert i økt antall utreisende studenter fra AHO.

ILAUD

ILAUD (Internasjonal Laboratory of Architecture and Urban Design) er en sammenslutning av europeiske og amerikanske arkitektskoler. AHO har vært medlem av sammenslutningen siden 1976. Den viktigste aktiviteten er en årlig felles sommerskole som avholdes i Venezia med «permanent activities» (øvelsesoppgaver). Oppgavene oppsummeres i Oslo og presenteres deretter i Venezia. Det deltar i øyeblikket 12 ulike skoler. Fra AHO deltar 5 – 6 arkitektstudenter som følges av en faglærer i vitenskapelig stilling. Deltakelse i ILAUD- kurset tilsvarer et temakurs på 6 studiepoeng og kurset er del av AHOs studieplan.

NUFU

AHO arbeider i det NUFU-finansierte prosjektet SEARCH sammen med NTNU og 5 afrikanske universiteter (University of Addis Ababa, Jomo Kenyatta University of Architecture and Technology Nairobi, University of Makerere (Kampala), University of Cape Town, University College of Landscape and Architecture Dar-Es-Salaam). Prosjektet gjelder foreløpig perioden 2002-2006 og innebærer samarbeid om doktorgradsutdanning og mastergradstudier.

Forelesere og sensorer

AHO har en lang tradisjon for å invitere gjesteforelesere fra utlandet. En ukentlig forelesning åpen for skolens studenter og allmennheten gjennomføres med internasjonalt kjente arkitekter og industridesignere gjennom hele semesteret (se web). På samme måte reiser mange av skolens vitenskapelige personale ut. (Se forskningsdokumentasjonen i BIBSYS eller på AHOs hjemmeside (<http://www.aho.no/Forskning/Forskningskatalog%202003.pdf>).

I perioden har et flertall av diplomsensorene kommet fra nordiske fagmiljø. Også på kurs for 4. og 5. års studenter benyttes det sensorer som representerer internasjonale miljøer.

3.8 Evalueringer av mastergradsundervisningen

3.8.1 Systemutvikling

Fra 2002 og frem til og med våren 2003 ble spørreskjema (papirformat) benyttet til studieevaluering fra studentene. Ansvarlig faglærer delte ut skjemaene og samlet svarene, for deretter å oppsummere og tillegge sine egne kommentarer. En samlet analyse av evalueringresultatene ble forelagt undervisningsutvalget (for høsten 2002 og våren 2003).

Høsten 2003 ble nytt elektronisk system utviklet ved AHO. Spørreskjema er tilpasset den enkelte kurskategoris karakteristiske trekk. Skjemaene oversendes studentene elektronisk og deres svar (anonymisert) lagres på egen server. Skjema utviklet for faglærer og sensor behandles på samme måte. Rapporter hentes ut av studieadministrasjonen. Målsettingen med systemet har vært å gjøre det mest mulig erfaringsnært brukerne slik at det ikke skal være spørsmål som er irrelevant for studenten som mottar skjema. Skjema foreligger i øyeblikket i følgende formater:

- Grunnundervisning
- Studiokurs
- Temakurs
- Selvprogrammert
- Diplom
- For faglærer
- For sensor

Læringsmiljøspørsmål er tillagt skjema for grunnundervisning og studiokurs.

Instituttleder behandler evalueringen av instituttets kurs og melder tilbake til undervisningsutvalget hvilke tiltak som vil bli satt i gang som resultat av den samlede evaluering fra instituttet (se Oppsummering av kursevalueringer for høsten 2003).

Hovedmålsettingen med evalueringene har vært å gi institutter, faglærere og de administrative enhetene mulighet til å ta tak i de forbedringspotensialer som evalueringene avdekker. Oppsummeringen av siste semesters evalueringer fra instituttene er lagt ut på nettet under studiekvalitet. Hensikten har vært å gi studentene rask tilbakemelding om hvilke tiltak som vil bli vurdert igangsatt. Motivasjonen for å ha et velfungerende evalueringssystem blir bare opprettholdt dersom kommunikasjonen mellom skolen og studentene er velfungerende.

I grunnundervisningens første år er studieenheter på 25 studenter, i annet år er den på 50 studenter (ark) og 25 studenter (id). Antall studenter på studiokurs varierer fra 4 til 32 (flertallet ligger på 20 til 25 studenter), 4 til 22 for temakurs. Variasjonene i kursstørrelser er ubetydelige fra semester til semester, mens faglæreres plassering på kurs kan varierer betraktelig. Det betyr at sammenstillinger av score for det enkelte kurs ikke kan bli mer enn en pekepinn på fordelingen av resultatene. For rigid bruk av sluttscore kan lett føre til feiltolkninger fordi både teknisk og pedagogisk tilrettelegging, kontakt til lærerkrefter og eksterne forelesere og strukturering av kurset er del av samme skjema. For behandlingen av data se rutine for semesterevalueringen. Systemet forteller, slik det fungerer på rapporteringstidspunktet, om vellykkethet i forhold til de enkelte kursene og ikke hvor mange studenter på AHO som gir

høye score til undervisningen, eller hvordan fordelingen av studentene fordeler seg innenfor det enkelte kurs.

Systemet kan utvikles til å gi denne typen av rapporter, men gjør det ikke i dag uten å gå til en manuell behandling av data. På rapporteringstidpunktet er det fullført to elektronisk semesterevaluering (studenter, faglærer og sensor). Det er derfor ikke mulig i denne rapporten å beskrive endringer over lengre tid. Den samlede svarprosent for skjema sendt til studenter høsten 2003 var 58 % (studiokurs 69 % og temakurs 71 %).

3.8.2 Resultatene høsten 2003 og våren 2004

I evalueringen er det bygget opp score for det enkelte kurs med hele tallverdier fra 1 til 6. Studiokursene og kurs i grunnundervisningen inneholder spørsmål om undervisningen og læringsmiljø. Under forutsetning at fornøyde/ misfornøyde studenter fordeler seg jevnt relatert til læringsmiljøspørsmålene vil dette ikke gi vesentlige utslag for sammenligningen av studiokursene.

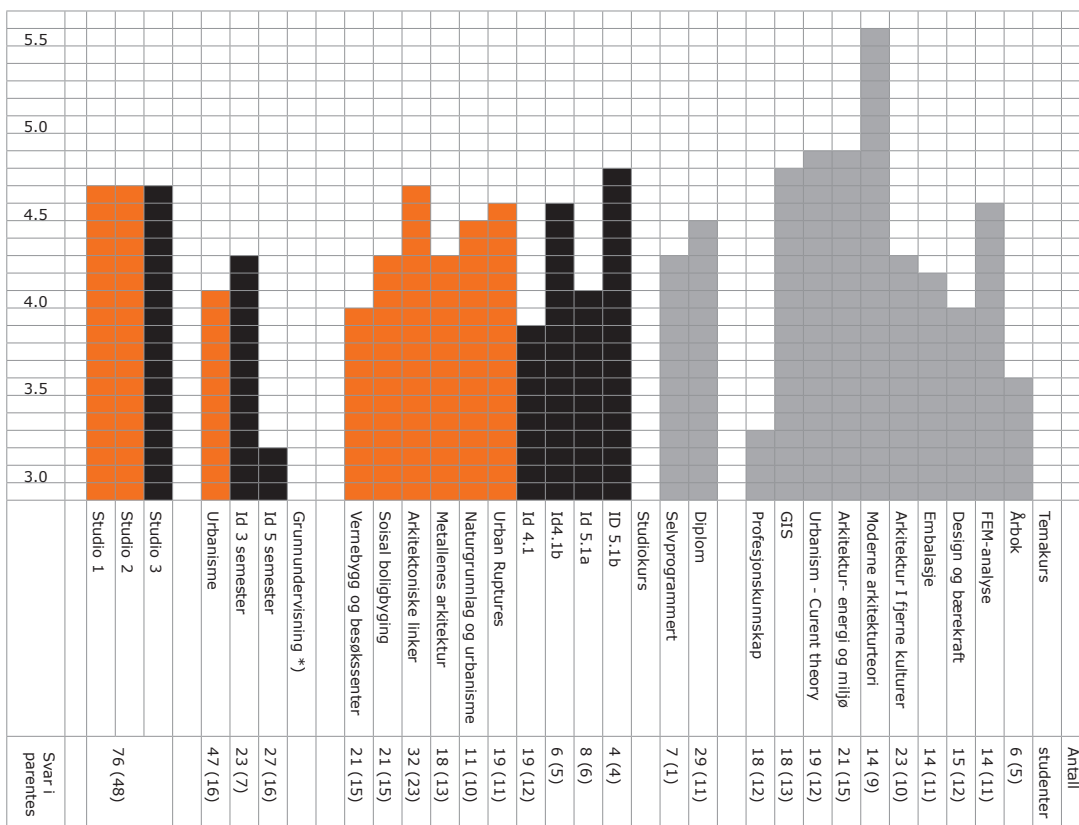
Studentevalueringen høsten 20

Spredningen av kursene på score viser tendensen til at studiokurs samler seg omkring verdiene 3.8 til 4.8, mens temakurs viser en større spredning. Sett på bakgrunn av at temakurs ikke har en lang tradisjon på AHO er dette ikke overraskende. Studiokursene er innarbeidete og tunge faglige opplegg og utvikling av kursene skjer i stor grad innenfor gitte rammer. Temakurs utgjør en mindre del av semesterbelastningen og det samlede curriculum er under utvikling.

AHOs vurdering av evalueringen av høstsemesteret er tilgjengelig på AHOs hjemmeside. De viktigste forslag og diskusjoner omkring kvalitetsheving har vært/er:

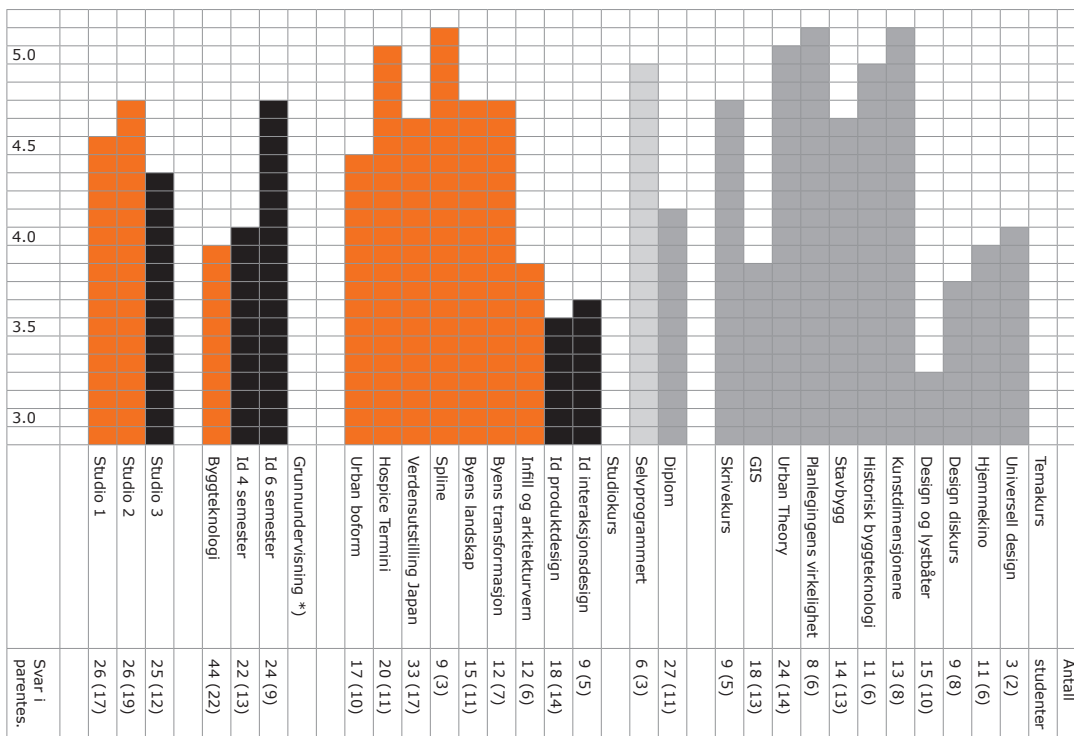
- Det er nødvendig med en diskusjon over tema «elev + lærer» vs «student + veileder» (id)
- Studentenes utbytte relatert til mengden av gruppeoppgaver vs individuelle oppgaver (id og urbanisme)
- Bemanning av grunnundervisning (urbanisme)
- Reelt kunnskapsnivå vs forventninger av kunnskapsnivå (industridesign)

Diagram 1 Score fra studentevalueringen høsten 2003

*) delkurs og "temakurs" I grunnundervisningen er ikke vist

Diagram 2 Score fra studentevalueringen våren 2004

*) delkurs og "temakurs" I grunnundervisningen er ikke vist

Semesterevalueringene fra høsten 2003 er oppsummert i referat fra undervisningsutvalget i januar og februar 2004:

«Studentevalueringene som foreligger høsten 2003 fører til en gjennomgang av undervisningen i 2. året på arkitektstudiet. UU ser med bekymring på evalueringen i 5. semester industridesign. En fullstendig evaluering med redegjørelse fra instituttet legges fram for UU neste møte.» (21.01.04)

- Kurs gjennomført i den tredje verden må legges fram for UU til en grundig diskusjon på forhånd.
- Undervisningsutvalget ber om en konkret redegjørelse fra inst. for urbanisme vedr. gjennomføringen av 3. semester grunnundervisning
- Undervisningsutvalget sier seg fornøyd med inst. for industridesigns plan for oppfølging av kritikken mot 5. semesters undervisning.
- Årboka settes opp som et studioskurs, med andre elementer i seg som et publiseringsprosjekt.
- Lærernes evalueringsskjema forenkles til neste evalueringsrunde, til mer beskrivende art.» (25.02.04)

Semesterevalueringen fra våren 2004 er oppsummert i vedtak fra undervisningsutvalget (01.09.04):

«Undervisningsutvalget er tilfreds med en svarprosent på 50-60 % og ber om at det blir tatt tiltak som bringer svarprosenten opp til minst 70 %.

Langt de fleste erfaringene som trekkes ut av evalueringene fra våren 2004 er av konkret praktisk natur og har størst relevans for instituttlederens og faglærerens videre utvikling av undervisningstilbudet.

Undervisningsutvalget er tilfreds med at hovedinntrykket av evalueringen fortsatt er at AHO gir en god og studenttilpasset undervisning.

Utvalget ber om at AHO etter to prøveprosjekter (høst 2003 og vår 2004) med elektronisk basert evaluering setter i gang et arbeid for revidering av spørreskjemaene. Spesielt viktig er det å skille samlet score for fysisk og sosialt læringsmiljø fra samlet score for mer tradisjonelle spørsmål knyttet til studiekvalitet.

Tidsplanen for oppsummering av evalueringsresultater må revideres slik at resultatene får relevans ikke bare for årsbudsjettering, men også for saldering av AHOs budsjett i august mnd. hvert år.

Undervisningsutvalget ber om at instituttledernes oppsummering av evalueringene blir tydeligere og skiller mellom:

- Det som direkte kan trekkes ut av tallmaterialet fra evalueringene.
- Forhold som kommer fram i studentenes notater til evalueringene.
- Faglærer og sensors vurderinger sett i sammenheng.
- Generelle undervisningsstrategiske vurderinger om instituttets tilbud.
- Konkrete tiltak som settes i verk fra instituttet.
- Innspill til undervisningsutvalgets arbeid med kvalitetssikring.

Undervisningsutvalget vil spesielt framheve viktigheten av arbeidet med å utvikle strategiske planer for det enkelte institutts undervisningstilbud.

Undervisningsutvalget setter høsten 2004 i gang evalueringer av den samlede grunnundervisning bl.a. på bakgrunn av erfaringer fra AHOs pilotprosjekt i 1. klasse.

Undervisningsutvalget ber om at kritikken knyttet til spesielle sider ved læringsmiljøet blir videreført i et saksframlegg som utreder problemstillingene og foreslår tiltak. (Datasaler, verkstedsundervisning, miljø på tegnesaler).

Utvalget er tilfreds med instituttledernes forslag til tiltak i forbindelse med kurs som kommer svakt ut på enkelte punkter i evalueringen.

Utvalget vil likevel spesielt trekke fram problemstillinger knyttet til studentenes skriftlige framstilling som presisert fra Institutt for arkitektur. En ber om at denne problemstillingen tas opp i evalueringen av grunnundervisningen og at tiltak for å øke studentenes skriftlige framstillingsevne blir satt i verk.»

Evalueringssystemet gir en mulighet for å se det enkelte spørsmål i semesterevalueringen fra studentene aggregert for høst 2003 og vår 2004 samt for alle svar fra studentene. Det store flertall av score for enkeltspørsmål vedrørende undervisningen plasserer seg fra 3.8 til 4.4.

Det høyeste poengscore (4.59) oppnår påstanden: «Arbeidsmengden/kravene som blir stilt er tilpasset den studieprogresjon som jeg ønsker». Analyse av dette svaret gir grunnlag for flere tolkninger og nødvendige refleksjoner over det press eller mangel på press som studentene presenteres for i løpet av studiet.

Laveste poengscore (3.63) oppnår påstanden som er avgitt av studentene i grunnundervisningens 1 år: «De utgifter som er knyttet til studiet er forventede». Det viser seg imidlertid at studentene justerer seg til utgiftsnivået idet studiekursstudentene gir samme spørsmål et vesentlig høyere score (4.41).

De spørsmål som har betydning for kunnskapsformidlingen og den pedagogiske tilrettelegging av studiekurs (8 spørsmål) viser score fra 3.99 til 4.37. Den laveste verdi viser svar på påstanden: «Anbefalt litteratur er godt tilpasset kurset.» Flere av instituttene er oppmerksomme på manglende tilrettelegging av relevant og god litteratur som kan øke studiekvaliteten og har tatt det opp i sine semesterevalueringer.

Følgende er korte utdrag av instituttene vurderinger og innsats for høsten 2003 (fulltekst kan leses på

http://www.aho.no/Kvalitet/arsrapporter/oppsummering_kurseval2.htm).

Institutt for arkitektur

2003H (score studiekurs: 3.9, 4,2 og 4.6)

Instituttet har et i hovedsak velfungerende sett av studiekurs med høyt score. Organisering av instituttet i faggrupper, bemanning av kursene og krav til tilstedeværelse og undervisningsplikt er sentrale emner å ta tak i for fremtiden. Instituttet har ikke gjennomført temakurs.

2004V (score studiekurs: 4.99, 4.56, 5.09 temakurs: 4.67, 4.05)

Generelt blir kurs som instituttet har ansvar for gitt høye score av studentene. De forhold som spesielt gis oppmerksomhet (ris og ros) varierer sterkt fra kurs til kurs. En klar konklusjon er at studentene ønsker større grad av eksterne forelesere på studiekurs. Instituttet peker på nødvendigheten av større oppmerksomhet på kvaliteten av studentenes skriftlige arbeider. Fra ekstern sensor er det bemerket at nivået ligger lavere enn prestasjoner på skoler AHO ønsker å sammenligne seg med.

Institutt for urbanisme

2003H (score studiekurs: 4.36, 4.48, temakurs: 4.81, 4,92)

Instituttet har et stort innslag av timelærere i forhold til fast ansatte lærere i hel eller halv stilling som i dag arbeider innenfor instituttet (engasjementer i forskningsprosjekter, adm. oppgaver og undervisning i 1. årskurs). Dette er uheldig for kunnskapsoppbyggingen på instituttet. Deltakelse fra utvekslingsstudenter oppleves generelt som en kvalitet for kursene, men det fører til problemer med begrenset kontinuitet og erfaringsoverføring fra kurs til kurs. Tiltak for oppdeling av kurs i varierende vanskelighetsgrader kan være en mulig fremgangsmåte. Grunnundervisningens 2. år er svakt vurdert fra studentenes side – det vil bli gjennomført justeringer: bemanning, forholdet til undervisningen i byformingens historie (fra FTH), integrasjon av teori og prosjektundervisningen, en endret fordeling mellom individuelle oppgaver og gruppeoppgaver. Teamkurs er positivt vurdert av studentene, enkelte justeringer av det pedagogiske opplegget for GIS-kurs bør vurderes. Instituttet har problemer med å bygge opp en stabil og god portefølje av studiekurs.

2004V (score studiekurs: 4.35, 4.70, 4.67, temakurs: 3.75, 4.95, 5.11)

Det er vesentlig at det utvikles mer sammenhengende studier ved instituttet. Grunnundervisningens 3. semester er under omlegging og diskusjoner om strukturering og innhold vil fortsette. Diskusjonene omkring gruppearbeid bør fortsette siden det ofte forutsettes for struktureringen av instituttets kurs. Det blir påpekt fra studentene at foreslått eller supplerende litteratur ofte ikke fungerer etter hensikten. Sammenhengen mellom krav til litteraturstudier og studiuundervisningen skal gis oppmerksomhet fremover. To av tre temakurs får gode tilbakemeldinger fra studentene.

Institutt for industridesign

2004H (score studiekurs: 4.2, 3.1, 3.8, 4.5, 4.8, 3.9, temakurs: 3.9, 4.5, 4.2)

Instituttet har igangsatt fire interne evalueringer i etterkant av studentevalueringen. Disse er 1) teoriundervisningen fra første semester til ut mastergrad, 2) visuell kommunikasjon inklusiv utvikling av portfolio, 3) integrering av bærekraftig utvikling/økologi i den løpende undervisning og 4) IT-kunnskap. Kurs for 5 semester (score 3.1) har vært gjort til gjenstand for særegen diskusjon både i undervisningsutvalg og på instituttet. Temakurs er stort sett gitt en positiv tilbakemelding fra studentene.

2004V (score studiekurs: 3.97, 4.72, 3.53, 3.62 temakurs: 3.27, 3.69, 3.83)

Instituttets 8. semesterkurs har fått negative vurderinger fra studentene. For begge kurs dreier det seg om strukturering av kurset. Det ene kurset har fått svært lave score på sentrale deler av det pedagogiske opplegget. Instituttet har tatt dette alvorlig og setter inn tiltak for endring. For 6. og 4. semester er vurderingene positive og begge blir vurdert til meget faglig relevante for studentene. Relativt score temakurs som instituttet har hatt ansvar for lavt i forhold til alle temakurs. En av årsakene kan være at to av tre temakurs har hatt karakter av prosjekteringskurs med krav om en større innsats fra studentene enn det som kan forventes av 6 studiepoeng kurs.

Institutt for arkitektur- og designteknologi

2003H (score studioskurs: 4.17, temakurs: 4.94)

Studiokurs: Metallenes arkitektur har vært det første med «ren» materialprofil, det vurderes av alle som relativt vellykket. En mulig ønskelig utvikling er å rendyrke den teknologiske profilen ytterligere, slik at semesterstrukturen fremstår klarere pedagogisk. Det vurderes å arbeide med prosjekteringsoppgaver som er mindre omfattende, slik at studentene når lenger i forhold til de emner vi har hovedfokus på. Temakurs er positivt vurdert av studentene.

2004V (score studioskurs: 3.92, temakurs: 4.86)

Instituttet har gjennomført 4. semester på grunnundervisningen (ark.). Kursets strukturering må kontinuerlig vurderes, særlig med tanke på overlapping mellom eksamensforberedelser og prosjektering. Verkstedene får positive tilbakemeldinger fra kursets studenter. Et samstemt og entydig evalueringsmateriale konkluderer med at instituttets temakurs har vært vellykket.

Institutt for form, teori og historie

2003H (score temakurs: 4.32, 5.47, delkurs av gr.unn: 4.67, 3.75)

Positive tilbakemeldinger på de to temakurs, og konstruktive forslag til forbedringer. For delkursene i grunnundervisningen er svarprosenten fra studentene svært lav (36 % og 20 %) og svarene ikke så entydige.

2004V (score studioskurs: 3.79, temakurs: 4.59, 5.07, delkurs av gr.unn: 4.36, 3.64)

Instituttets studioskurs i arkitekturvern mottar en lav score fra studentene. Kurset har hatt en tredelig av oppgavene, noe som har gitt en fragmentert struktur. Det savnes dessuten en tydelig kursledelse og en klargjøring av kursets overordnede mål. Kurset er nå under omarbeiding og vil ikke bli tilbudt studentene i den gjennomførte form lengre. Temakurs (2) som gis av instituttet har fått svært god respons fra studentene. En helhetlig gjennomgang av grunnundervisningen vil ta opp problemene omkring fordelingen av kunnskapsfag og prosjektering i studio.

Grunnundervisningens 1. år

2003H (score 4.6)

Evalueringen har skjedd samlet for hele studentmassen og evalueringene er ikke oppsummert som enkeltenheter: Studio 1, 2 eller 3. Tilbakemeldingen og vurderingene av faglærerne er derfor blitt liggende som interne diskusjoner (ikke oppsummert på AHOs nettsted).

2004V (score studioskurs: 4.50, 4.66, 4.26)

Studiokursene er evaluert som enkelte enheter, mens utsendelsen av evalueringsskjema for delkurs/temakurs for grunnundervisningens 1. år har vært ufullstendig. Hele grunnundervisningen i form og innhold vil bli tatt opp til drøftelse høsten 2004.

Selvprogrammerte studioskurs

2003H (score 4.29) og **2004V** (score 5.01)

Svarprosenten er lav for begge semestre. Innlevring av studentevalueringen og selvevaluering er en viktig del av de forpliktelsene som følger med den friheten som selvprogrammeringen gir. Dette må inngå i veiledningen til studenter som velger selvprogrammering

Diplomsemester

2003H (score 4.43) og **2004V** (score 4.11)

Svarprosenten er lav for begge semestre. Diplomevalueringen som er gjennomført innebærer omfattende kontakt med studentene og reelt kraftig ressursbruk for å bedre hele situasjonen omkring diplomgjennomføring ved AHO både faglig og knyttet til læringsmiljø.

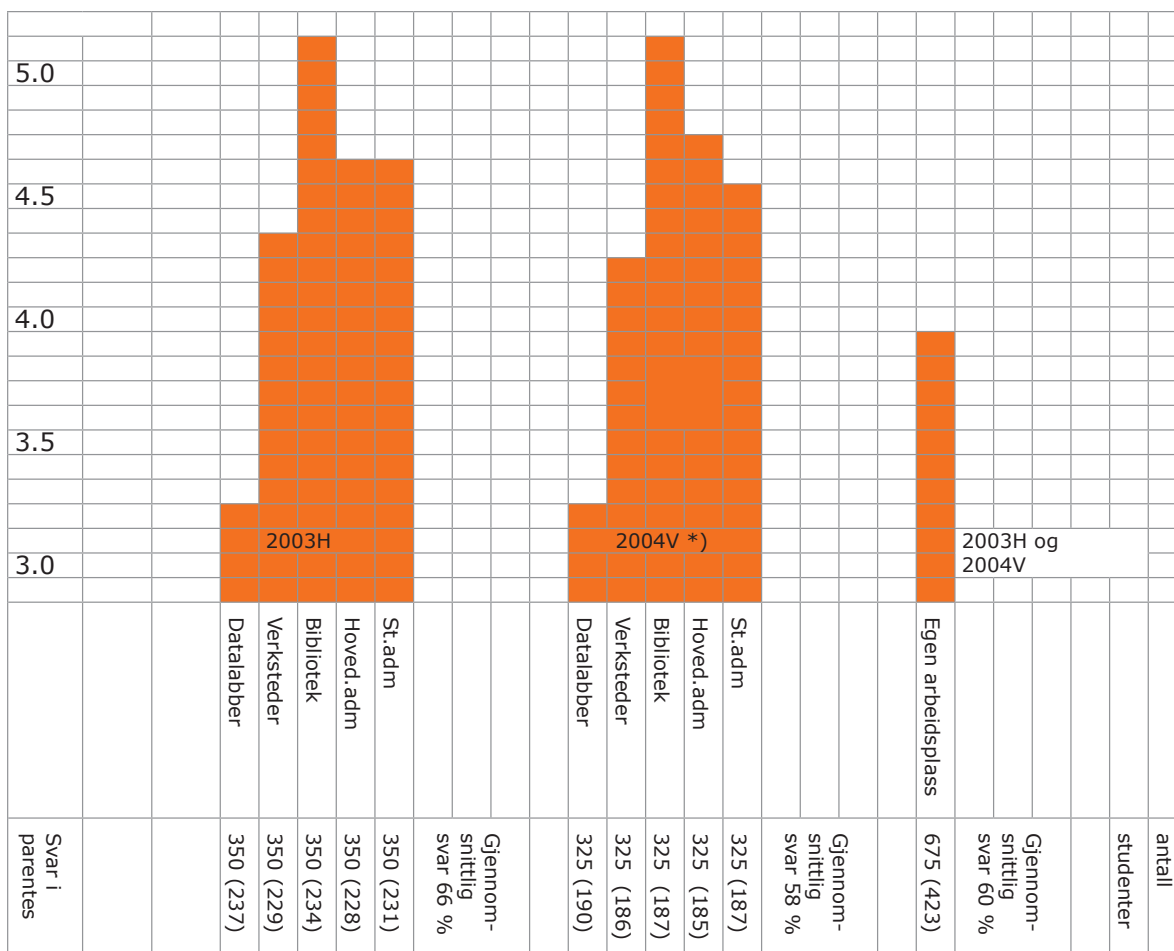
3.8.3 Evaluering av læringsmiljø

(2003 H)

Svarene på læringsmiljøet er avgitt av 253 studenter (totalt 462). Dette gir en svarprosent på 55. Vurdering av evalueringen og mulighetene for forbedringer fra de enkelte administrative enheter er tilgjengelig på AHOs hjemmeside. De viktigste vurderinger og tiltak for kvalitetshevning er oppsummert av de enkelte enheter (full tekst kan leses på:

<http://www.aho.no/Kvalitet/arsrapporter/oppsummering-laeringsmiljo.htm>)

Diagram 3 Score på de administrative enheter fra studentevalueringen høsten 2003

*) Alle endringer som vises fra 2003 til 2004 er under 0.04 poeng

Studieadministrasjon

«Studieadministrasjonen gir god hjelp og svar på mine spørsmål»

2003H (score 4.56) Tilbakemeldingene viser at mange er fornøyd med studieadministrasjonens tjenester. Graden av fornøydhet/ misfornøydhet varierer sterkt i de skriftlige kommentarer. St.adm vurderer derfor grunnlaget for generell oppgradering av servicenivået og vil først og fremst se på informasjon som det viktigste element i tilbakemeldingen til studentene.

2004V (score 4.54)

Studentevalueringene avviker ikke i særlig grad fra evalueringene høsten 2003 verken i score eller enkeltkommentarer, og det vises til handlingsplanen som ble utarbeidet i den forbindelse. Det ser ut til at den viktigste faktoren er mangel på tid til å ta seg av hver enkelt student

på en tilfredsstillende måte for alle parter. Både kapasiteten til å møte studenter og behandlingstiden for enkelte saker har til tider vært for lang. Avdelingen er klar over dette problemet, og har i organisasjonsprosjektet som er i gang ved administrasjonen foreslått en del tiltak for å bedre servicen overfor studentene.

Bibliotek

«Biblioteket har fungert bra»

2003H (score 5.09) Biblioteket får høyt score og mange positive tilbakemeldinger, men det er også ønske om at samlingen utvikles/oppgraderes på industridesign og på byggeteknikk. I tillegg til læringsmiljø gis det tilbakemelding på kurslitteratur i kursevalueringen. Evalueringen totalt peker på behovet for forbedring av samarbeidet mellom faglærere/kursansvarlige og biblioteket omkring tilgjengelig kurslitteratur.

2004V (score 5.10) Biblioteket registrerer med glede mange positive tilbakemeldinger, både på tilbud og service, men det er også forbedringspunkter. Disse er av forskjellig karakter, og der er ingen grunn til å iverksette hastetiltak ut fra dette semesterets tilbakemeldinger. En del momenter kan med fordel bli «samlet opp» og vurdert i forbindelse med VP/budsjett.

IKT

«Datalabbene fungerer bra»

2003H (score 3.17) En tredjedel av tilbakemeldingene fra studentene omhandler ønske om bedre tilgjengelighet på skolens PC-er. For å oppnå dette forsøker driftsansvarlige å legge hovedtyngden av undervisning til den ene datasalen slik at den andre salen til enhver tid er tilgjengelig for studentene. En fjerdedel av tilbakemeldingene omhandler luftkvaliteten. Problemene er tatt opp med Statsbygg og målinger for å kartlegge problemene er gjennomført. De resterende tilbakemeldingene er stort sett positive.

2004V (score 3.17) Problemene på datalabbene oppleves som store. De er derfor tatt opp i større bredde her. Kapasiteten på salene er begrenset, men mesteparten av undervisningen vil bli lagt til UV4 slik at UV3 i størst mulig grad er tilgjengelig for individuell bruk. Klagen på luftkvaliteten på datasalene er ikke av ny dato. Det har imidlertid vært fokus på dette siste halvåret. Tiltak er gjennomført. I tillegg har Høgskolen i Oslo gjennomført en student-studie av ventilasjonssystemet. Resultatet av denne foreligger ikke så langt. En del av klagen kan være basert på forhold som er rettet opp. Dette vil bli fulgt opp videre opp i læringsmiljøutvalget og tiltak vil bli vurdert løpende. Andre problemstillinger omtalt på web-siden er:

- Kapasitet på plotting
- Programvare, kostnader og ansvar

Verkstedene

«Verkstedene fungerer bra»

2003H (score 4.26) Kommentarene deler seg på overordnede spørsmål: 1) utvidet åpningstid på de betjente verksteder og 2) flere workshops med tilstedeværelse av verksmester. Og punkter som kan forbedres ved mer kortsiktig innsats: 1) støvproblemer og rot og 2) utslitte maskiner i lettverkstedet.

2004V (score 4.24) Evalueringen spriker i mange og tildels motsatte retninger, men totalresultatet viser at verkstedene i hovedsak fungerer bra. Det kan likevel identifiseres noen problemstillinger som skaper vanskeligheter:

- Studenttallet har økt kraftig de seneste år, og dette innebærer at tilgjengeligheten til maskiner, og ikke minst til verkstedpersonalet, er blitt mer presset. Noen opplever der-

for at det ikke er mulig å få hjelp av fagpersonalet til enhver tid. En satsning på assistenter som kan vikariere/supplere i perioder vil avhjelpe dette.

- En bedre fordeling av bruken av verkstedet gjennom dagen, vil kunne ta bort en del «topper». Særlig ser det ut til at tiden før lunsj kunne utnyttes bedre av studentene.
- Det viktigste middelet til ytterligere å øke kvaliteten på verkstedsaktivitetene og servicen er imidlertid å planlegge bruken av verkstedene bedre. Den overordnede planlegging av aktivitetene fungerer ikke tilfredsstillende. Det er svært viktig at kursansvarlige som tar sikte på å benytte verkstedene i sine kurs allerede på planleggingsstadiet tar kontakt med ADT og verkstedspersonalet, slik at en bedre og jevnere drift blir mulig. Det er også avgjørende viktig at verkstedspersonalet blir gjort delaktige i kursopplegg og gjennomføring av de kursdeler som involverer verkstedene.

Hovedadministrasjon

«Resepsjon og hovedadministrasjon gir god hjelp og svar på mine spørsmål»

2003H (score 4.64) Det er tre saker som gjentas av flere når det gjelder kritikk av hovedadministrasjon: 1) generell service, 2) problemer med semesteravgift og 3) romreservasjonsprogrammet og display i resepsjonen.

2004V (score 4.65) Resultatet er om lag det samme som for høsten 2003. Studentene synes stort sett å være fornøyde med servicen, men det er likevel et forbedringspotensial. Tiltak vil bli iverksatt i samband med gjennomgangen av de administrative tjenestene høsten 2004.

Tegnesalene

«Min arbeidsplass på salen har fungert etter mitt ønske»

2003H og 2004V (score 4.00)

60 % av studentene har svart på påstanden: Min arbeidsplass på salen har fungert etter mitt ønske. Og av de 60 % (423) har 40 % kommentert forholdene. Gjennomgående kritikk går på: 1) uro på salene. Studenter som er satt sammen med langt yngre studenter finner dette uheldig, også studenter (id) som er klemte inne mellom to andre større grupper av studenter (ark) klager over de vanskeligheter dette skaper for dem. Dette gjelder blant annet felles gjennomganger i studio som blir gjennomført på salene, 2) det er mangel på oppbevaringsplass, spesielt for studenter som arbeider med store modeller, 3) det er i kommentarene meget sterk kritikk i forhold til kunstlys, blendende daglys, og dårlig luftkvalitet. En del av de studenter som reiser kritikk, melder at de velger å arbeide hjemme. Det fører til at de føler at dialog med medstudenter blir for dårlig.

4. IMPLEMENTERING, ERFARINGER OG FORTSATT ARBEID

Implementering av studiekvalitetssystemet har vært gjort fortløpende i den daglige driften, i de strategiske utvalgenes ordinære møter og gjennom ulike styrevedtak. Ekstrainnsatsen i perioden har vært egen øremerket faglig-administrativ bemanning for kvalitetsarbeidet. Arbeidsgruppen for kvalitetsreformen har i rapportperioden avviklet to større seminar og 20 ordinære møter.

Bruken av den elektroniske evaluering fra studenter, faglærere og sensorer har gitt mange erfaringer som bør drøftes. Kravet om tidsserier må trolig vike for innsatsen for å få et system som tilfredsstillende høye kvalitetskrav. Et stort flertall av AHOs forskrifter, retningslinjer og rutiner har i perioden blitt behandlet og revidert. Reformarbeidet har vært omfangsrikt og involvert alle strategiske utvalg. En svakhet i rapportperioden har vært at studentene først og

fremst har vært involvert gjennom sine valgte representanter og at for få tiltak er tatt for bred informasjon. På tross av dette ser vi at svarprosenten på studentenes evaluering er tilfredsstillende og relativt høy i forhold til det man kan forvente. Høsten 2004 er AHO i gang med et bredere informasjonsopplegg mot studentene (i samarbeid med SU) og SU har også tatt initiativ til en «programevaluering» av undervisning som går ut over kritikk av enkeltelementer i studieopplegg og læringsmiljø. Denne evalueringen gjennomføres i samarbeid med skolens ledelse og administrasjon.

Å ha et velfungerende kvalitetssystem forutsetter årvåkenhet. Regler og rutiner som ikke fungerer må følges opp og revideres. Erfaringene må systematiseres slik at de gir grunnlag for nytenkning og utvikling av systemet.

Hovedtrekk i det videre arbeidet (høst 2004/vår 2005) er i stor grad klarlagt gjennom AHOs reviderte Strategiske plan for perioden 2003-2005. Viktige tiltak/prosesser med konsekvenser for kvalitetsarbeidet ved AHO er følgende:

- AHO har nå fem institutter som har ansatt instituttledelse. Det strategiske faglige arbeidet knyttet til det enkelte institutt er en meget høyt prioritert oppgave som kan få store positive konsekvenser for studiekvalitet.
- Tilsvarende avsluttes et organisasjonsprosjekt for **administrasjonen** i løpet av høsten 2004. En viktig intensjon i dette prosjektet er bedring av servicenivå og servicekvalitet både overfor studentene og instituttene.
- System og rutiner for **ressursallokering** utvikles videre. Det arbeides for å finne fram til rutiner som bedre kobler kvalitetsarbeidet til økonomistyringen ved AHO. Ved siden av disse mer generelle prosessene settes det også i verk en rekke konkrete evalueringer, diskusjoner og tiltak i løpet av høsten 2004/vår 2005.
- I løpet av 2004 sette i verk en ny **diplomprosedyre** (AHO opprettholder «**diplom**» som betegnelse på masteroppgaven) Denne innebærer at AHO fortsatt legger stor vekt på diplomenes kvalitet som et mål for resultat kvalitet. Det sikres gjennom:
 - fortsatt bruk av en eksterne internasjonal sensorgruppe
 - utvidelse det avsluttende diplomarbeidet til 36 sp for å sikre tid for refleksjon i oppgavearbeidet og bedre programmering av arbeidene
 - betydelig styrking av veiledning og læreroppfølgning i forbindelse med diplomarbeidene.
- AHO opprettholder **opptaksprøve** som grunnlag for sikring av opptakskvalitet. AHO vil vurdere nærmere hvilke formelle **kvalifikasjonskrav** som skal stilles til kandidater som søker opptak. Evalueringen av opptaksprøve/opptakskvalitet skal videreføres med mer grundige statistiske undersøkelser og ved undersøkelser av bruk av opptaksprøver ved andre sammenlignbare internasjonale institusjoner.
- AHO vil gjennomføre evaluering av **bedømmelses/karaktersystemet** med sikte på å komme fram til et felles system for begge profesjonsutdanninger.
- Følgende undersøkelser, evalueringer og prosesser vil bli satt i gang for å bedre kvaliteten på den undervisningen som gis:
 - undersøkelser om uteksaminerte kandidaters tilpassing til yrkeslivet (relvans)
 - evaluering av resultater oppnådd gjennom omorganisering av introduksjonsundervisningen (1. klasse), evaluering av grunnundervisningen sett under ett. Diskusjon av mulig innføring av bachelorgrad ved AHO.
 - AHO vil (i samarbeid med studentutvalget) gjennomføre en omfattende **programevaluering** av tilbudene innenfor masterundervisningen.

- Konklusjonene fra evalueringen av forskerskolen skal settes ut i livet bl.a. gjennom etablering av et kvalitetssikrende programstyre for forskerutdanningen.
- AHO skal evaluere **verkstedenes** funksjonalitet og bemanning sett i forhold til ressursbruk og undervisningskvalitet.
- Erfaringer fra de **erfaringsbaserte masterprogrammene** skal gjennomgås med sikte på kvalitetssikring, kvalitet på faglig styring og ressursbruk.
- Det skal etableres **nye utdanningsprogrammer**:
 - master i landskapsarkitektur,
 - erfaringsbasert master i bygningsbevaring
- Rutinene og spørreskjemaer som brukes i de elektroniske studentevalueringene skal gjennomgås etter at systemet er brukt to ganger (høst 2003/vår 2004) med sikte på å få større deltagelse, sikrere indikasjoner fra undersøkelsene og bedre rutiner for vurdering og behandling av resultatene i skolens organisasjon.
- AHOs planer om systematisk benchmarking (resultatkvalitet) i forhold til sammenlignbare internasjonale institusjoner skal settes i verk.
- Det må utvikles prosesser som sikrer bedre lærerinvolvering og lærerinitiativ i kvalitetsarbeidet. Et viktig middel i denne sammenhengen er AHOs tradisjon i bruk av åpne lærermøter både for å etablere diskusjoner og for å diskutere/kvalitetssikre forslag til tiltak.
- Når det gjelder læringsmiljø er det nå helt nødvendig å gjennomgå kvalitet på det fysiske læringsmiljø (datalaboratorier og tegnesaler) for på kort sikt å sette i verk forbedringstiltak.

TABELL- OG DIAGRAMOVERSIKT

- Tabell 1 Fordeling av studiekurs etter tema* 2002 - 2004. Tabellen viser kategorien brukt i studieplanen for 2004
- Tabell 2 Fordeling av temakurs 2002 – 2004. Tabellen viser kategoriene brukt i studieplanen for 2004
- Tabell 3 Antall selvprogrammerte semesterenheter (studiekurs av 24 studiepoeng)
- Tabell 4 Omfanget av utdanningen i forskerskolen (uker)
- Tabell 5 Kandidater i phd-programmet 30.06.2004 (opptak i 2004 er ikke medregnet) og disputaser i 2003 fordelt på tema (tema tilsvarende AHOs instituttinndeling)
- Tabell 6 Antall faglig ansatte (beregnet ut fra 100 % stilling/ hele årsverk)
- Tabell 7 Engasjerte som time-/hjelpelærere (med fast lønn og/ eller 100 % stilling)
- Tabell 8 Fast ansatte (personer) i vitenskapelige stillinger våren 2004 (inkludert stipendiater)
- Tabell 9 Fast ansatte og åremålsansatte (personer) i vitenskapelige stillinger etter dr.grad/phd og kompetansevurdering våren 2004 *), antall kvinner i parentes.
- Tabell 10 Mastergradsstudenter per faglig tilsatt (inkludert timelærere på fast utbetalt lønn), (gjennomsnitt på årsbasis)
- Tabell 11 Fordeling av sensorer på studiekurs 2002-2004 (vår)
- Tabell 12 Opptak til mastergradsstudiet (siv.ark og siv.industridesigner frem til 2003), søkertall 1999 - 2003
- Tabell 13 Opptakstillene til mastergradsstudiet 2003
- Tabell 14 Linjefordeling på videregående skole for studenter tatt opp til mastergradsstudiet 2003
- Tabell 15 Registrerte studenter, masterutdanningen
- Tabell 16 Kandidatutdanningen formel: antall beståtte studiepoeng/30 (fordelt per semester)* Studiepoeng enheter, beregnet per semester (30 sp) 2002 – 2004
- Tabell 17 Strykprosent mastergradsutdanningen (leverte oppgaver=100%) 2002 -2004
- Tabell 18 Oppmeldte til diplomsemester 2002 – 2004
- Tabell 19 Ferdige mastergradskandidater 2002 - 2004
- Tabell 20 Antall studenter som avbryter studiet (2002, 2003 og 2004) etter opptaksår og etter årsak til avbrudd; a) ikke bestått diplom og oppfattet (av studieadministrasjonen) som avsluttet, b) overflyttet til annet lærested, c) årsak ikke oppgitt
- Tabell 21 Opptak til mastergrad senere i studiet 2002 – 2004
- Tabell 22 Utveksling AHO-studenter til utlandet eller andre norske lærersteder 2001 -2004
- Tabell 23 Utvekslingsstudenter inn til AHO *) 2001 - 2004
- Tabell 24 Erfaringsbasert masterutdanning 2002 - 2004
- Tabell 25 Antall beståtte erfaringsbaserte mastergrader 2002 - 2004
- Tabell 26 Hovedstatistikk forskerutdanningen
- Tabell 27 Interne utlån 2003 (bibsys, inkluderer ikke lysbilder og kvitteringslån)
- Tabell 28 Besøksstall på biblioteket 2001 - 2003
- Tabell 29 Interne poengsum som studentene oppnår på opptaksprøve på AHO 2003 - 2004
- Tabell 30 Gjennomføringsår for obligatorisk del av forskerutdannelsen (frfall ikke medregnet)
- Tabell 31 Bruk av utvekslingsavtaler våren 2004
- Diagram 1 Score fra studentevalueringen høsten 2003
- Diagram 2 Score fra studentevalueringen våren 2004
- Diagram 3 Score på de administrative enheter fra studentevalueringen høsten 2003

Plassering av informasjon/dokumenter som er omtalt

AHOs nettsider (www.aho.no)

Studiekvalitetssystemet (url www.aho.no > Kvalitetssystem > Studiekvalitetssystem)

Strategisk plan (url www.aho.no > Om AHO > Strategiskplan 2003 - 2005)

Styrereferat (på intern server: stab-felles > møtereferat > STYREREF)

Undervisningsutvalget (på intern server: stab-felles > møtereferat > Undervisningsutvalget)

Opptaks- og godkjenningssystemet (på intern server: stab-fel-

les > møtereferat > Opptaks- og godkjenningssystem)

Forskningskatalogen (url <http://www.aho.no/Forskning/Forskningskatalog%202003.pdf>)

AHOs utvekslingsavtaler for studieåret 2004/2005

(for arkitektstudenter: A, for industrideSIGNstudenter: ID)

Australia

University of Newcastle, www.newcastle.edu.au, A/ID

Belgia

Inst. Supèriur d'Architecture Saint-Luc de Wallonie, Liège , www.saint-luc.org, A/ID

Danmark

Det kgl. Danske Kunstakademiets Arkitektskole, København, www.karch.dk, A/ID

Danmarks designskole, København, www.dk-designskole.dk, ID

Designskolen Kolding, www.designskolenkolding.dk, ID

Arkitektskolen i Aarhus, www.a-aarhus.dk, A/ID

Estland

Eesti Kunstakadeemia , Tallin, www.artun.ee, A/ID

Finland

Helsinki Tekniska Högskolan-Arkitektavdelningen, www.hut.fi, A

University of Art and design UIAH, Helsinki , www.uiah.fi, ID

Lahti Polytechnic, www.lpt.fi, ID

Oulu Universitetet - Arkitektavdelningen, www oulu.fi, A

University of Lapland, Faculty of Art and Design, Rovaniemi, www.urova.fi, ID

Tampere Tekniska Universitet, www.tut.fi, A

Frankrike

École d'Architecture de Paris La Villette, www.paris-lavillette.archi.fr, A

École d'Architecture de Paris-Belleville, www.paris-belleville.archi.fr, A

École Speciale d'Architecture, Paris, www.esa-paris.fr, A

École d'Architecture de Saint-Etienne, www.st-etienne.archi.fr, A

Hellas

National Technical University of Athens, www.ntua.gr, A

Technological Educational Institution of Athens, www.teiath.gr, ID

Irland

University College Dublin, www.ucd.ie, A

Nathional College of Art and Design, Dublin, www.ncad.ie, ID

Island

Iceland Academy of the Arts (Reykjavik), www.lhi.is, ID

Italia

Instituto di Architettura di Venezia, www.iuav.it, A

Politecnico di Milano, www.polimi.it, A/ID

Nederland

Technische Universiteit Delft, www.tudelft.nl, A/ID

Portugal

Universidade do Porto-www.up.pt, A

Faculdade de Arquitectura da Univ. de Lisboa -www.fa.utl.pt, A/ID

Singapore

Singapore-National University of Singapore, www.arch.nus.edu.sg, A

Spania

Escola Superior de Disseny Elisava, Barcelona, www.iccic.edu/elisava, ID

ETSAB, Universidad Politecnica de Catalunya, Barcelona, www.upc.es, A

Universidad Autonoma Barcelona, Escola Massana, www.escolamassana.es, ID

Storbritania

University of Dundee, Skottland, www.dundee.ac.uk, A

Sverige

Kungliga Tekniska Högskolan, KTH, Stockholm, www.kth.se, A

Konstfack, Stockholm, www.konstfack.se, ID

Högskolan för Konsthantverk och Design, Göteborg, www.hdk.gu.se, ID

Lunds universitet: Lunds Tekniska Högskola, LTH, www.lth.se, A

Umeå Universitetet Designskolan, www.umu.se, ID

Tyskland

Universität der Künste Berlin, www.hdk-berlin.de, A

Universität Essen, www.uni-essen.de, ID

Universität Hannover, www.uni-hannover.de, A

Technische Universität München, www.tu-muenchen.de, A

Bauhaus Weimar, www.uni-weimar.de, A

Østerrike

Universität für Angewante Künste, Wien, www.uni-ak.ac.at, A/ID

Kristine Wessel

Museum Praha

Diplom 2004

